

Retsudvalget
REU alm. del - Bilag 512
Offentligt

Den 24. marts 2006

Høring om overførslen af NEC til PET

Folketingets Retsudvalg afholder fredag den 31. marts 2006 en høring om overførslen af Rigspolitiets Nationale Efterforskningsstøttecenter (NEC) til PET. Høringen foregår fra kl. 10-13 i Landstingssalen i Folketinget.

Det fremgår af regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse (November 2005), at regeringen har til hensigt at gennemføre anbefalingen i den tværministerielle arbejdsgruppes rapport om, at hovedparten af NEC overføres til Politiets Efterretningstjeneste (PET) med det formål at styrke den operative indsats på terrorområdet.

Overførslen af NEC til PET kan foretages administrativt uden lovændringer. Justitsministeren har i et svar til Retsudvalget på alm. del, spm. 171, redegjort for de overordnede rammer for organisationsomlægningen. Justitsministeren har i et andet svar til Retsudvalget oplyst, at ministeren er indstillet på at afvente Retsudvalgets høring, inden regeringens beslutning endeligt gennemføres i praksis.

Høringen indledes med oplæg fra en række oplægsholdere:

- Chef for PET, politimester Lars Findsen
- Rigsadvokat Henning Fode
- Professor, lic. jur. Gorm Toftegård Nielsen, Århus Universitet
- Formand for Wambergudvalget, advokat Niels Fisch Thomsen
- Advokat Gunnar Homann, Advokatrådet
- Fhv. chef for PET, Ole Stig Andersen.

Herefter stiller et spørgepanel bestående af et medlem fra hvert parti spørgsmål til oplægsholderne. Spørgepanelet består af Birthe Rønn Hornbech (V), Morten Bødskov (S), Peter Skaarup (DF), Tom Behnke (KF), Simon Emil Ammitzbøll (RV), Anne Baastrup (SF) og Line Barfod (EL).

Der henvises nærmere om høringen til REU, alm. del – bilag 438.

Høringen er åben for alle interesserede. Hvis man ønsker at overvære høringen, kontaktes udvalgets sekretariat på tlf. 33 37 55 36 eller via mail (ftsldb@ft.dk) senest onsdag den 29. marts kl. 10.00. For gæster, der kommer udefra, må der beregnes ekstra tid på grund af sikkerhedstjek ved besøgsindgangen.

Det er tilladt at optage lyd, hvis det kan ske uden at anbringe mikrofoner på bordene og uden at forstyrre samrådets afvikling i øvrigt. Det vil blive udarbejdet et referat fra høringen.

Yderligere oplysninger:

Udvalgsformand Peter Skaarup 33 37 51 13

Udvalgssekretær Jørgen Nielsen, tlf. 33 37 55 28

PRESEMEDDELELSE

Program

for

Retsudvalgets høring om overførslen af NEC til PET

(fredag den 31. marts 2006 kl. 10-13 i Landstingssalen i Folketinget)

Kl. 10.00

Velkomst ved Retsudvalgets formand, Peter Skaarup.

Kl. 10.05-ca.11.30

Oplæg af 10-15 minutters varighed fra:

- Chef for PET, politimester Lars Findsen
- Rigsadvokat Henning Fode
- Professor, lic. jur. Gorm Toftegård Nielsen, Århus Universitet
- Formand for Wambergudvalget, advokat Niels Fisch Thomsen
- Advokat Gunnar Homann, Advokatrådet
- Fhv. chef for PET, Ole Stig Andersen.

Kl. ca. 11.30-ca. 12.55

Spørgsmål til oplægsholderne fra et spørgepanel bestående af et medlem fra hvert parti. Spørgepanelet består af:

- Birthe Rønn Hornbech (V)
- Morten Bødskov (S)
- Peter Skaarup (DF)
- Tom Behnke (KF)
- Simon Emil Ammitzbøll (RV)
- Anne Baastrup (SF)
- Line Barfod (EL).

I det omfang tiden tillader det, kan der i et begrænset omfang blive adgang for tilhørerne til at stille spørgsmål.

Kl. ca. 12.55

Afslutning ved Retsudvalgets formand, Peter Skaarup.

Folketinget — Retsudvalget
Christiansborg, den 28. marts 2006

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere.

Materiale vedr. høring om overførsel af NEC til PET

Forud for høringen fredag 31/3-06 kl. 10-13 om overførslen af NEC til PET omdeles nedenstående materiale. Størstedelen af materialet har været omdelt tidligere, men genomdeles hermed samlet:

- Program for høringen
- Retsudvalget alm. del – bilag 438: Oplægget til høringen, som blev tiltrådt af udvalget på udvalgets møde 2/3-06
- Retsudvalgets alm. del – bilag 304: Oplæg til høring af 18/1-06 fra Morten Bødskov (S)
- Det danske samfunds indsats og beredskab mod terror (Oktober 2005), rapport fra Den tværministerielle arbejdsgruppe om terrorbekæmpelse, uddrag (side 33-38)
- Regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse (November 2005), uddrag (side 5-8)
- Justitsministerens pressemeddelelse: Dele af NEC overføres til PET (REU, alm. del – bilag 417)
- Om PET, herunder bestemmelser om Politiets Efterretningstjeneste af 9. maj 1996
- Om Folketingets kontrol, herunder lov om etablering af et udvalg om forsvaret og politiets efterretningstjenester
- Om Wambergudvalget, herunder Wambergsudvalgets kommissorium af 1064
- Advokatrådets henvendelser til udvalget af hhv. 21/12-05 (REU, alm. del – bilag 231) og 23/3-06 (REU, alm. del – bilag 506)

- REU, alm. del, svar på som. 139, 153, 157, 170-177, 191, 205, 256-258 samt B 44, spm. 1 og 2.

Med venlig hilsen

Jørgen Nielsen,
udvalgssekretær.

Program

for

Retsudvalgets høring om overførslen af NEC til PET

(fredag den 31. marts 2006 kl. 10-13 i Landstingssalen i Folketinget)

Kl. 10.00

Velkomst ved Retsudvalgets formand, Peter Skaarup.

Kl. 10.05-ca.11.30

Oplæg af 10-15 minutters varighed fra:

- Chef for PET, politimester Lars Findsen
- Rigsadvokat Henning Fode
- Professor, lic. jur. Gorm Toftegård Nielsen, Århus Universitet
- Formand for Wambergudvalget, advokat Niels Fisch Thomsen
- Advokat Gunnar Homann, Advokatrådet
- Fhv. chef for PET, Ole Stig Andersen.

Kl. ca. 11.30-ca. 12.55

Spørgsmål til oplægsholderne fra et spørgepanel bestående af et medlem fra hvert parti. Spørgepanelet består af:

- Birthe Rønn Hornbech (V)
- Morten Bødskov (S)
- Peter Skaarup (DF)
- Tom Behnke (KF)
- Simon Emil Ammitzbøll (RV)
- Anne Baastrup (SF)
- Line Barfod (EL).

I det omfang tiden tillader det, kan der i et begrænset omfang blive adgang for tilhørerne til at stille spørgsmål.

Kl. ca. 12.55

Afslutning ved Retsudvalgets formand, Peter Skaarup.

Folketinget — Retsudvalget
Christiansborg, den 1. marts 2006

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere.

Høring om NEC til PET

Retsudvalget besluttede på sit møde 19/1-06 på baggrund af et oplæg fra Morten Bødskov (S) (REU, alm. del – bilag 304), at afholde en offentlig høring om den del af terrorkpakken, som vedrører overførslen af Rigspolitiets Nationale Efterforskningsstøttecenter (NEC) til Politiets Efterretningstjeneste (PET).

Retsudvalget nedsatte på mødet et underudvalg bestående af Birthe Rønn Hornbech (V), Morten Bødskov (S), Peter Skaarup (DF), Tom Behnke (KF) og Line Barfod (EL) til at arbejde videre med planlægningen af høringen.

Der henvises om forslaget om at overføre NEC til PET til:

- Regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse (November 2005), side 7
- Den tværministerielle arbejdsgruppes rapport om Det danske samfunds indsats og beredskab mod terror (Oktober 2005) side 34-38
- Justitsministerens svar på Retsudvalgets, alm. del, spm. 171, hvor ministeren bl.a. har redegjort for de overordnede rammer for organisationsændringen
- REU, alm. del, svar på spm. 139, 153, 157, 170-177, 191 og 205 samt spm. 256-258 (ubesvarede p.t.).

Retsudvalgets underudvalg foreslår følgende:

Høringen afholdes som en offentlig halvdagshøring i Landstingssalen fredag 31. marts kl. 10-13.

Høringen indledes med oplæg af ca. 10-15 minutters varighed fra følgende oplægsholdere i nævnte rækkefølge:

- Chef for PET, Lars Findsen
- Rigsadvokat Henning Fode
- Professor, lic. jur. Gorm Toftegård Nielsen, Århus Universitet
- Formand for Wambergudvalget, advokat Niels Fisch Thomsen
- En repræsentant fra Advokatrådet
- Fhv. chef for PET, Ole Stig Andersen.

Herefter stiller et spørgepanel bestående af et medlem fra hvert parti spørgsmål til oplægsholderne.

I det omfang tiden tillader det, vil der i et begrænset omfang blive adgang for tilhørere til at stille spørgsmål.

Folketingstidende udarbejder et referat fra høringen.

Der udsendes invitationer til høringen til en række myndigheder, organisationer og foreninger m.v. Invitationslisten udarbejdet med udgangspunkt i Justitsministeriets høringsliste vedr. lovforslag om politi- og anklagemyndighed. Invitationslisten vil blive suppleret med andre relevante myndigheder, organisationer og foreninger m.v. Herudover fordeles tilhørerpladserne efter et først til mølle-princip.

Med venlig hilsen

Jørgen Nielsen,
udvalgssekretær.

Folketinget — Retsudvalget
Christiansborg, den 18. januar 2006

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere.

Evt. høring om overførsel af NEC til PET

Vedhæftede forslag om afholdelse af høring om overførsel af NEC til PET omdeles efter anmodning af Morten Bødskov (S) med henblik på en drøftelse i udvalget.

Med venlig hilsen

Jørgen Nielsen,
udvalgssekretær.

Forslag om afholdelse af en høring om overførsel af NEC til PET

Det fremgår af regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse, at regeringen vil overføre hovedparten af NEC til PET.

En beslutning af så stor og principiel rækkevidde bør kun gennemføres efter en grundig drøftelse i Folketinget og offentligheden.

Det foreslås derfor, at Retsudvalget snarest muligt afholder en offentligt halvdagshøring (f.eks. i Landstingssalen eller Fællessalen) herom.

Det kan også være relevant at afholde en høring om andre dele af terrorpakken, men disse kan afvente et konkret lovudkast fra regeringen, hvilket Retsudvalget også tidligere har besluttet sig for.

Hertil kommer, at overflytningen af NEC til PET tilsyneladende skal ske administrativt, dvs. uden lovændringer, og at forslaget i sig selv har en sådan rækkevidde, at det kan udgøre et tema for en selvstændig høring.

Baggrund

- Handlingsplanen: Det fremgår af regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse (November 2005), side 7, at justitsministeren vil tage initiativ til at overføre hovedparten af Rigspolitiets Nationale Efterforskningsstøttecenter (NEC) til Politiets Efterretningstjeneste. Overførslen kan gennemføres administrativt. Den praktiske gennemførelse forventes at kunne gennemføres i løbet af 6 måneder. Beslutningen skal gennemføre anbefaling nr. 5 i den tværministerielle arbejdsgruppes rapport om Det danske samfunds indsats og beredskab mod terror (Oktober 2005), jf. rapportens side 34-38.
- NEC: Rigspolitiets Nationale Efterforskningsstøttecenter (NEC) blev etableret som et center under Rigspolitichefen i 1998 med det formål på nationalt plan at indsamle og behandle alle typer information om kriminalitet, at koordinere lokale efterforskningsmæssige aktiviteter samt at yde operationel rådgivning og assistance til det øvrige politi. NEC beskæftiger sig med overvågning og analyse af organiseret kriminalitet, kvindehandel, pengefalsk, kontrabande, narkotika og rejseholdsbestand til kredsene. NEC er ansvarlig for Rigspolitiets døgnbemandede kommunikationscenter og det internationale politisamarbejde samt Antiterrorkorpsset.

- PET: Politiets Efterretningstjenestes (PET) formål er at overvåge, forebygge og modvirke foretagender og handlinger, som må antages at rumme en fare for rigets selvstændighed og sikkerhed og den lovlige samfundsorden, herunder i første række de i straffelovens kapitel 12 (forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed) og kapitel 13 (forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder) omhandlede forbrydelser, Chefen for PET skal til enhver tid holde Justitsministeriet direkte underrettet om alle forhold af betydning for landets indre sikkerhed og i det hele taget om alle forhold af væsentlig betydning inden for efterretningstjenestens virksomhed, herunder om alle vigtige enkeltsager og kontakter med inden- eller udenlandske myndigheder.

Temaer for høringen

- Hvilke konsekvenser vil en overførelse af NEC til PET få for justitsministerens involvering i konkrete straffesager, som ikke er omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13?
- Hvordan harmonerer en overførelse af NEC til PET med den faste praksis, hvorefter justitsministeren er yderst tilbageholdende med at gribe ind i konkrete straffesager, som behandles af anklagemyndigheden, og meget tilbageholdende med at gribe ind i den konkrete varetagelse af politimæssige opgaver?
- Hvilke konsekvenser vil en overførelse af NEC til PET få for tiltalte og disses forsvarere i konkrete straffesager?
- Hvilke konsekvenser vil en overførelse af NEC til PET få for den demokratiske kontrol og offentlighedens indsigt i politiet og efterretningstjenestens forhold?

Der henvises endvidere til, at der i Retsudvalget er stillet en række spørgsmål om emnet: REU, alm. del, spm. 139, 153, 157 og 170-177.

Forslag til oplægsholdere

- En repræsentant for Advokatrådet. Advokatrådets bemærkninger til regeringens handlingsplan er omdelt på alm. del – bilag 231.
- Rigsadvokaten, rigspolitichefen og/eller chefen for PET. I hvert fald de to førstnævnte har udtalt sig offentligt om forslaget om overførelse af NEC til PET.
- Ekspertter i politiets og efterretningstjenestens organisation, kompetencer og vilkår i øvrigt.

- Marc Remillard, rådgiver i demokratisk kontrol med væbnede styrker. Hans kronik i Politiken 8/12-05: "Terrorbekæmpelse under demokratisk kontrol" er omdelt i Retsudvalget (B 44 - bilag 1).

Det danske samfunds indsats og beredskab mod terror

Den tværministerielle arbejdsgruppe
om terrorbekæmpelse

Oktober 2005

Øvrige tiltag til intensivering af det bilaterale samarbejde mellem efterretningstjenesterne

Arbejdsgruppen er af tjenesterne orienteret om, at de på en række områder vil intensivere samarbejdet, hvilket nærmere er beskrevet i bilag 10.

Arbejdsgruppen finder det afgørende, at de to efterretningstjenester intensiverer og styrker samarbejdet gennem øget koordination og informationsudveksling generelt. Dette kan blandt andet ske ved gennemførelse af fælles operationer og projekter, men bør også finde sted på det analytiske område og i relation til udveksling af medarbejdere, arbejde med kilder, udenlandske samarbejdspartnere og teknisk indhentning.

Arbejdsgruppen skal i den forbindelse understrege vigtigheden af, at det øgede samarbejde skal medvirke til en bredere tilgang til de problemstillinger, der er genstand for den fælles indsats. Det skal endvidere understreges, at det ikke er hensigten, at tjenesterne opbygger parallelle kapaciteter, hverken på det analytiske, tekniske eller operative område.

2.3.5. Samarbejdet med politiet

2.3.5.1. Indledning

Det er som bekendt ikke alene en politi- og efterretningsmæssig opgave at varetage Danmarks indre sikkerhed. En lang række myndigheder og aktører skal medvirke for at sikre en hensigtsmæssig og langsigtet indsats på dette område.

Dette forhold er også kommet til udtryk i Politiets Efterretningstjenestes aktuelle kontraterrorstrategi, hvor det ene overordnede indsatsområde er tjenestens eksterne koordinerende rolle for at sikre en så bredspektret indsats som muligt med henblik på at styrke samfundets samlede modstandskraft.

Det andet overordnede indsatsområde i tjenestens kontraterrorstrategi er derimod knyttet til den traditionelle efterretnings- og politimæssige indsats og sigter imod en stadig styrkelse af de operative aktiviteter i form af overvågning og efterforskning (kerneopgaven). Her spiller efterretningstjenesten og resten af dansk politi selvsagt en helt afgørende rolle.

Politiets Efterretningstjeneste og politiet i almindelighed er i de senere år blevet styrket med henblik på at blive endnu bedre rustet til at løfte dette ansvar, og der er taget en lang række initiativer for yderligere at styrke indsatsen mod terrorisme.

Det er imidlertid afgørende, at Politiets Efterretningstjeneste og dansk politi i øvrigt til stadighed overvejer, hvordan man yderligere kan forbedre indsatsen og tager de skridt, som er nødvendige for at sikre en så målrettet og effektiv indsats som muligt i forhold til det aktuelle trusselsbillede.

2.3.5.2. Politi mod terror

Med henblik på en yderligere styrkelse af den samlede politimæssige indsats på terrorområdet – og som en naturlig konsekvens af tjenestens strategi om styrkelse af den eksterne koordinerende rolle – har Politiets Efterretningstjeneste iværksat et projekt, der sigter mod yderligere at inddrage politikredsene i det målrettede arbejde med forebyggelse af terrorangreb.

Projektet, der betegnes ”Politi mod terror”, går i hovedtræk ud på at få den samlede danske politistyrke til at være endnu mere opmærksom på terrorrelaterede aktiviteter i forbindelse med udførelsen af det daglige politiarbejde, idet politiets observationer kan være af helt afgørende betydning for tjenestens muligheder for at modvirke en påtænkt terrorrelateret handling.

Hovedformålene med projektet er således, at endnu flere er opmærksomme på mistankeindikatorer og fungerer som tjenestens ”øjne og ører” i politikredsene, og at samtlige relevante informationer vedrørende terrorrelaterede handlinger formidles til tjenesten.

Projektet tager udgangspunkt i en styrket og målrettet informationsindsats i forhold til politikredsene, der sigter mod at skabe en øget opmærksomhed på terrorisme, herunder navnlig i relation til eventuelle indikationer på forestående terrorangreb eller på andre terrorrelaterede aktiviteter, men også på at udbygge den nationale politistyrkes viden om det radikaliseringsforløb, der kan medføre, at visse personer deltager i terrorrelaterede aktiviteter.

Politiets Efterretningstjeneste har i løbet af 2005 arbejdet på at udforme det endelige koncept, og primo oktober 2005 blev første del af projektet iværksat, idet samtlige politikredse blev involveret i implementeringen. Implementeringen i kredsene forventes afsluttet primo 2006.

2.3.5.3. Rigspolitiets interne struktur

Politiets Efterretningstjeneste har som anført i afsnit 1.1 og 2.5.1 i de senere år taget en lang række initiativer med henblik på at ruste efterretningstjenesten bedst muligt til at håndtere det nye og meget komplekse trusselsbillede på terrorområdet efter 11. september 2001, ligesom der fra regeringens side er tilført tjenesten yderligere ressourcer.

Arbejdsgruppen har imidlertid i lyset af den seneste udvikling efter begivenhederne i London i juli 2005 overvejet, om den centrale politi- og efterretningsmæssige indsats på terrorområdet herhjemme ressourcemæssigt kan styrkes yderligere.

Arbejdsgruppen har i den forbindelse særligt overvejet forholdet mellem Politiets Efterretningstjeneste, der formelt er organiseret som en afdeling under Rigspolitiet, og Rigspolitiets Nationale Efterforskningsstøttecenter (NEC) nærmere.

NEC blev etableret som et center under Rigspolitichefens afdeling A (nu Politiafdelingen) ved Rigspolitichefens rundskrivelse af 10. juni 1998 med det formål på nationalt plan at indsamle og behandle alle typer information om kriminalitet, at koordinere lokale efterforskningsmæssige aktiviteter samt at yde operationel rådgivning og assistance til det øvrige politi.

NEC beskæftiger sig i dag med overvågning og analyse af organiseret kriminalitet, kvindehandel, pengefalsk, kontrabande, narkotika og rejseholdsbestand til kredsene. Hertil kommer, at NEC er ansvarlig for Rigspolitiets døgnbemandede kommunikationscenter og det internationale politisamarbejde (Interpol, Europol, Schengen og Baltic Sea Task Force mv.) samt Aktionsstyrken (Antiterrorkorpsen).

Arbejdsgruppens overvejelser på området skyldes dels, at de to afdelinger i Rigspolitiet med hensyn til metoder og redskaber ligger meget tæt op ad hinanden, dels at afdelingerne på det indholdsmæssige plan i dag beskæftiger sig med områder (terror og den alvorligste organiserede kriminalitet), som i et vist omfang har lighedspunkter.

Politiets Efterretningstjeneste arbejder som efterretningstjeneste først og fremmest forebyggende. Gennem systematisk indsamling og analyse af oplysninger om sine målpersoner gennemfører tjenesten en løbende overvågning af disse med henblik på i givet fald at kunne skride ind og afbryde et udviklingsforløb i en så tidlig fase som muligt.

Tjenesten betjener sig i forbindelse med sine operative aktiviteter af de samme redskaber og metoder som det øvrige politi, men med en afgørende hovedvægt på kilder, observation, aflytninger og hemmelige ransagninger. Tjenesten er på den baggrund specialiseret inden for kildeføring og avanceret aflytnings- og overvågningsteknik, ligesom tjenesten har en stor og højt specialiseret observationsafdeling, som også bistår det øvrige politi i sager af særlig karakter.

Udover at yde bistand til kredsene på en lang række kriminalitetsområder beskæftiger NEC sig i dag i særlig grad med overvågning og analyse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet.

NEC benytter sig ligesom Politiets Efterretningstjeneste i vid udstrækning af kilder, observation og tekniske indgreb.

Politiets Efterretningstjeneste og NEC samarbejder allerede i dag, herunder særligt på observations- og teknikområdet, hvor især erfaringer vedrørende koncept- og metodeudvikling drøftes mellem afdelingerne.

Mere generelt skal det bemærkes, at indsatsen både i forhold til terrorområdet og i forhold til den alvorligste form for organiseret kriminalitet i vidt omfang er af efterretningsmæssig og forebyggende, fremadrettet karakter, hvilket skyldes det forhold, at de pågældende kriminalitetsformer i deres natur er så alvorlig, at målet konstant vil være at tilvejebringe grundlaget for at gribe ind tidligt, præcist og eventuelt selektivt i et udviklingsforløb med henblik på at undgå, at kriminalitetens fulde virkning indtræder.

Betragter man de seneste års terrorhandlinger i Europa, er der ikke dokumenteret tætte forbindelser mellem terroristerne og organiserede kriminelle organisationer. Men det er bemærkelsesværdigt, at sprængstoffet til Madrid-angrebene blev tilvejebragt via kontakter i det kriminelle miljø. Det er yderligere bemærkelsesværdigt, at nogle af attentatmændene – som det også var tilfældet i forbindelse med mordet på Theo van Gogh i Holland – havde en kriminel løbebane (vold, svindel, trusler mm.). Dette var også tilfældet med de personer af bl.a. østafrikansk afstamning, som stod bag den delvist mislykkede terrorhandling i London den 21. juli 2005.

Det skal endvidere understreges, at selv om der ikke er tale om et direkte overlap mellem de to kriminalitetstyper, så er de særlige karakteristika, der kendetegner henholdsvis den alvorligste organiserede kriminalitet og terrorismen, i vid udstrækning de samme. Det gælder de potentielle skadevirkninger for hele samfundet eller dele heraf og den meget sikkerhedsbevidste og hensynsløse måde, med anvendelse af (ekstrem) vold, trusler m.v., hvorpå de kriminelle aktiviteter udøves, samt de kriminelle miljøers utilgængelighed for politi og andre myndigheder.

Organisatorisk vil en yderligere styrkelse af den nationale operative terrorindsats kunne realiseres gennem en overførsel af dele af NEC til Politiets Efterretningstjeneste. Dette kan som en intern omorganisering af Rigspolitiet ske administrativt og formentlig ganske hurtigt.

En overførsel ville desuden mere generelt set sikre en så hensigtsmæssig anvendelse som muligt af de ressourcer, som fra samfundets side er afsat til at bekæmpe de farligste former for kriminalitet: terrorisme og den alvorligste organiserede kriminalitet.

Udover ressourcegevinsten vil en overførsel styrke det faglige miljø og ekspertisen på områder, hvor "produktudvikling" både for så vidt angår metoder og værktøjer/udstyr er helt afgørende, hvis

politiet fortsat skal være i stand til at dæmme op for den alvorligste kriminalitet. De kriminelle miljøer udvikler og tilpasser løbende deres kriminelle strategier og metoder – i relation til såvel selve kriminalitetens udførelse som til besværliggørelse af politiets efterforskningsarbejde. Det er derfor afgørende, at politiets centrale funktioner til gavn for hele dansk politi på tilsvarende vis løbende kan forny metoder og teknikker på såvel det forebyggende som det opklarende område.

En samling af bekæmpelsen af terrorisme og den alvorligste organiserede kriminalitet i Politiets Efterretningstjeneste vil desuden alt andet lige også øge mulighederne for at kombinere oplysninger og dermed modvirke informationstab. Bekæmpelse af terrorisme og den alvorligste organiserede kriminalitet finder desuden i mange andre lande i dag sted i én og samme centrale myndighed.

- 5. Arbejdsgruppen anbefaler, at hovedparten af Rigspolitiets Nationale Efterforskningsstøttecenter (NEC) overføres til Politiets Efterretningstjeneste med det formål at styrke den operative indsats på terrorområdet. Samtidig vil den alvorligste organiserede kriminalitet blive håndteret af en ny og større organisation, der vil have en større samlet tyngde end de to afdelinger i dag.*

I lyset af den aktuelt generelt forhøjede terrortrussel i forhold til den vestlige verden sigter den anbefalede overførsel således først og fremmest på at skabe grundlag for en yderligere styrkelse af den operative (efterforskningsmæssige) indsats på terrorområdet.

Overførslen vil imidlertid også indebære en mindre materiel udvidelse af Politiets Efterretningstjenestes kompetenceområde, idet tjenesten – ud over straffelovens kap. 12 og 13 – tillige vil skulle beskæftige sig med den alvorligste form for international organiseret kriminalitet og de mest professionelle og internationalt orienterede kriminelle netværk. Det bemærkes, at der ved gennemførelse af anbefalingen bør fastsættes klare kriterier, der afgrænser de former for organiseret kriminalitet, som Politiets Efterretningstjeneste herefter vil skulle beskæftige sig med.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at den anbefalede overførsel vil indebære en merværdi i forhold til indsatsen i dag.

Det er tillige arbejdsgruppens opfattelse, at den anbefalede overførsel er i god overensstemmelse med den forestående politireform, der med sine formentlig væsentligt færre og dermed meget større kredse taler for en yderligere specialisering og udvikling af afgørende nationale spidskompetencer på centralt plan.

Overførslen bør efter arbejdsgruppens opfattelse omfatte følgende dele af NEC:

- Dele af monitorings- og analyseenheden (den alvorligste bande- og netværkskriminalitet),

- Dele af rejseholdet,
- Rigspolitiets Aktionsstyrke,
- Særlige operationer (agenter, forhandlergruppe, vidnebeskyttelse mv.)
- Observation og teknikgruppen,

Af det anførte følger, at Rigspolitiets døgnbemandede kommunikationscenter og det internationale politisamarbejde (Interpol, Europol, Schengen og Baltic Sea Task Force mv.) efter arbejdsgruppens opfattelse bør forblive i Politiafdelingen. Det samme gælder overvågningen og analysen af kvindehandel, pengefalsk, kontrabande og narkotika samt en række rejseholdsmedarbejdere.

Den omhandlede overførsel tilsigter ikke at udviske den faglige opdeling mellem på den ene side de forbrydelser, som f.eks. terrorisme, der vurderes at udgøre en trussel mod statens sikkerhed, jf. straffelovens kapitel 12 og 13, og på den anden side bekæmpelsen af den alvorligste organiserede kriminalitet.

Det skyldes bl.a. det forhold, at regelgrundlaget ikke fuldt ud er det samme for de to områders vedkommende. Når det gælder efterforskning af de forbrydelser, som er nævnt i straffelovens kapitel 12 og 13, giver retsplejeloven i en række tilfælde øgede efterforskningsmæssige muligheder, herunder navnlig i relation til anvendelse af agenter. Det er ikke tanken med den foreslåede sammenlægning at udvide anvendelsesområdet for disse efterforskningsmuligheder.

Det skal bemærkes, at den anbefalede overførsel af NEC til Politiets Efterretningstjeneste efter arbejdsgruppens opfattelse ikke er betinget af eller bør afvente den forestående politireform.

Gennemføres den foreslåede overførsel, vil der fortsat blive ydet bistand til politikredsene fra centralt hold (dvs. fra Politiafdelingen) på de traditionelle monitoringsområder (kvindehandel, pengefalsk, kontrabande og narkotika mv.), ligesom bistanden til observation, vidnebeskyttelse mv. samt støtte fra aktionsstyrken forudsættes opretholdt i fuldt omfang (dog i fremtiden fra Politiets Efterretningstjeneste side og ikke som i dag fra dels efterretningstjenestens side, dels fra NEC's side).

2.4. Samarbejdet med Udenrigsministeriet

Både Politiets Efterretningstjeneste og Forsvarets Efterretningstjeneste samarbejder med Udenrigsministeriet.

Efterretningstjenesterne modtager løbende indberetninger vedrørende blandt andet terrorområdet, herunder indberetninger fra EU og FN-systemet. Indberetningsvirksomheden er særligt relevant i relation til tjenesternes analysefunktioner.

Regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse

November 2005

Regeringen

For at beskytte samfundet og de værdier, det bygger på, er det helt afgørende, at vi gør, hvad vi kan, for at forebygge og bekæmpe terrorhandlinger, blandt andet gennem efterretningstjenesternes og politiets arbejde. Regeringen lægger vægt på, at efterretningstjenesterne og politiet har de redskaber, der skal til for at forebygge terrorhandlinger og for i givet fald at sikre deres efterforskning og opklaring.

Regeringen er samtidig meget opmærksom på at holde balancen mellem sikkerhed og retssikkerhed – for netop at beskytte vores samfund og de værdier, det bygger på. Regeringen ønsker ikke et overvågningssamfund.

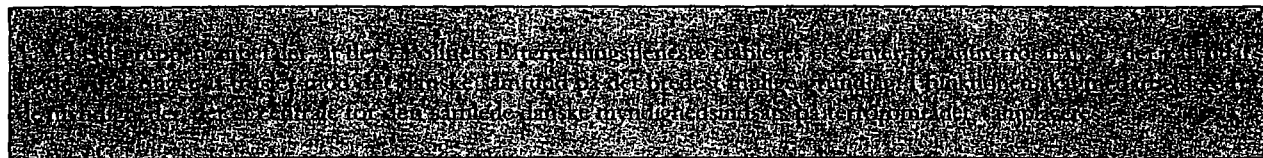
På baggrund af arbejdsgruppens anbefalinger fremlægger regeringen med denne handlingsplan sine initiativer med henblik på at styrke det danske samfunds indsats og beredskab mod terror.

En række af regeringens initiativer vil kunne gennemføres administrativt, mens andre kræver ny lovgivning. Regeringen vil derfor fremlægge en række lovforslag i foråret 2006 som led i en antiterrorlovpakke. Endelig er der visse af arbejdsgruppens forslag, som kræver yderligere overvejelser, før regeringen kan tage politisk stilling.

Som det fremgår af handlingsplanen, er det regeringens opfattelse, at der bør arbejdes videre med arbejdsgruppens anbefalinger. En betydelig del af dette arbejde vil bestå i at konkretisere anbefalingerne. Særligt for så vidt angår teleområdet er der i handlingsplanen taget højde for, at der for så vidt angår visse af anbefalingerne er behov for at iværksætte et udredningsarbejde i samarbejde med branchen med henblik på afklaring af de tekniske og økonomiske konsekvenser af de forskellige løsningsmuligheder.

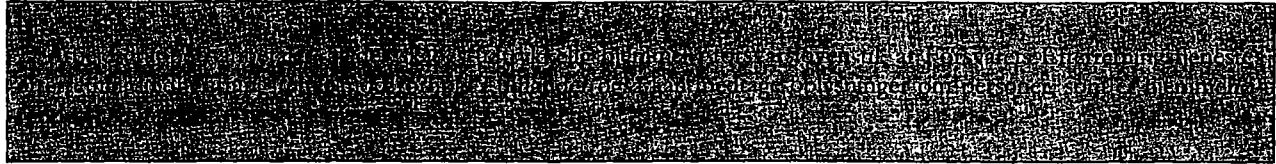
2. Regeringens initiativer

Efterretningstjenesternes organisation, samarbejde og ressourcer

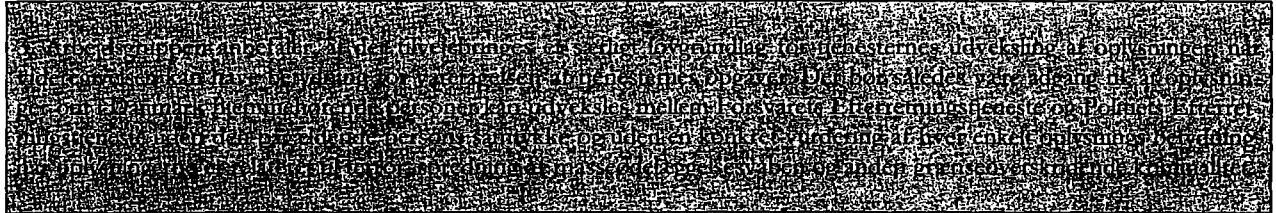
Regeringen har til hensigt at etablere et center for antiterroranalyse, hvilket kan ske administrativt.

Justitsministeriet vil inden årets udgang udarbejde et oplæg til etablering af centret med henblik på godkendelse af Regeringens Sikkerhedsudvalg.

Regeringen har som opfølgning på anbefalingen til hensigt at søge tilvejebragt udtrykkelig hjemmel i forsvarsloven til, at Forsvarets Efterretningstjenestes efterretningsindhentning rettet mod forhold i udlandet også kan medtage oplysninger om personer, som er hjemmehørende i Danmark.

Et forslag til ændring af lov nr. 122 af 27. februar 2001 om forsvarrets formål, opgaver og organisation m.v. vil indgå i regeringens antiterrorlovpakke, der fremsættes foråret 2006.

Regeringen vil arbejde videre med at konkretisere denne anbefaling og har til hensigt at foreslå en ændring af forsvarsloven og retsplejeloven.

Lovforslaget vil indgå i regeringens antiterrorlovpakke, der fremsættes i foråret 2006.

Regeringen har til hensigt at gennemføre denne anbefaling, hvilket kan ske administrativt. Det vil nærmere ske i løbet af 1. halvår 2006 i et samarbejde mellem Politiets Efterretningstjeneste og Forsvarets Efterretningstjeneste.

[Redacted text block]

Regeringen har til hensigt at gennemføre anbefalingen, hvilket kan ske administrativt. Justitsministeren vil således tage initiativ til at overføre hovedparten af Rigspolitiets Nationale Efterforskningsstøttecenter (NEC) til Politiets Efterretningstjeneste.

Justitsministeren vil endvidere tage initiativ til ændring af bestemmelserne om Politiets Efterretningstjeneste af 9. maj 1996. Ændringen heraf vil blive forelagt for Folketingets udvalg vedrørende efterretningstjenesterne (Kontroludvalget). Den praktiske overførsel forventes at kunne gennemføres i løbet af 6 måneder.

[Redacted text block]

Regeringen har til hensigt at gennemføre en benchmarking af efterretningstjenesterne med særligt henblik på at vurdere tjenesternes produkter, arbejdsprocesser, organisation og ressourceanvendelse.

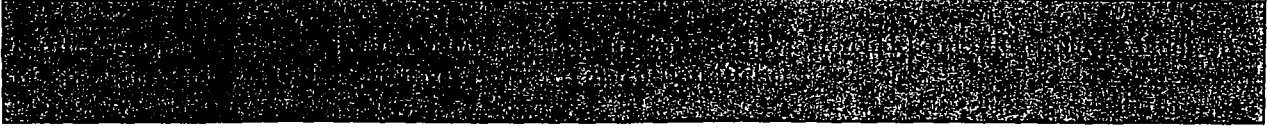
Det vil nærmere ske ved, at ressortministerierne iværksætter en uafhængig undersøgelse vedrørende Forsvarets Efterretningstjeneste og Politiets Efterretningstjeneste med udgangspunkt i det udkast til kommissorium, der er optrykt som bilag 5 til arbejdsgruppens rapport.

Undersøgelsens resultat vil blive forelagt Regeringens Sikkerhedsudvalg inden udgangen af april 2006.

[Redacted text block]

Regeringen har til hensigt at gennemføre denne anbefaling.

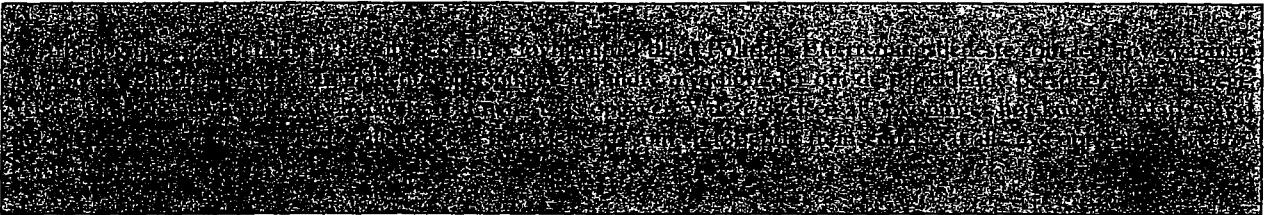
Det vil ske ved, at en nærmere fremgangsmåde tilrettelægges inden udgangen af 2005. På baggrund heraf vil der blive udarbejdet et oplæg om prioritering af efterretningstjenesternes ressourcer til Regeringens Sikkerhedsudvalg første gang i 1. halvår 2006.

Regeringen har til hensigt at gennemføre denne anbefaling.

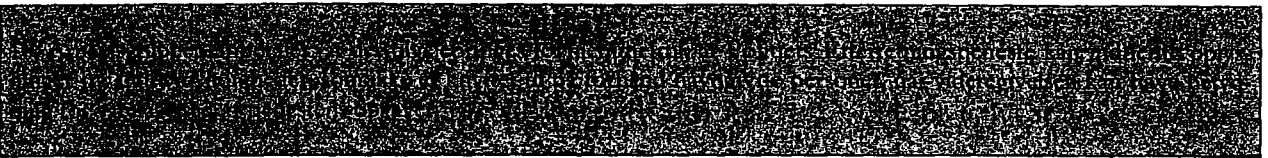
Der er etableret et samarbejdsforum mellem politiet og forsvaret (SAMFORPOL), hvor det er tanken, at politiets materielrelaterede behov skal drøftes. Det styrkede samarbejde vil blive indledt snarest muligt.

Efterforskning af terror

Regeringen vil arbejde videre med at konkretisere anbefalingen og har til hensigt at fremsætte lovforslag med henblik på, at Politiets Efterretningstjeneste som led i overvågning af bestemte enkeltpersoner kan indhente oplysninger fra andre myndigheder om de pågældende personer, når videregivelsen kan have betydning for varetagelsen af tjenestens opgaver.

Lovforslaget vil indgå i regeringens antiterrorlovpakke, der fremsættes i foråret 2006.

Regeringen vil arbejde videre med at konkretisere anbefalingen og har til hensigt at fremsætte lovforslag med henblik på, at Politiets Efterretningstjeneste kan indhente oplysninger fra andre myndigheder, som ikke er knyttet til på forhånd navngivne personer, når videregivelsen kan have betydning for varetagelsen af tjenestens opgaver.

Lovforslaget vil indgå i regeringens antiterrorlovpakke, der fremsættes i foråret 2006.

Retsudvalget
REU alm. del - Bilag 417
Offentligt

Dele af NEC overføres til PET

Som det fremgår af regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse fra november 2005, har regeringen besluttet at gennemføre anbefalingen i rapporten fra den tværministerielle arbejdsgruppe om terrorbekæmpelse om at overføre dele af Rigspolitechefens Nationale Efterforskningsstøttecenter (NEC) til Politiets Efterretningstjeneste (PET).

Den nærmere udmøntning af anbefalingen har været drøftet med Rigspolitechefen, Politiets Efterretningstjeneste, Rigsadvokaten, Politimesterforeningen, Politidirektøren i København, Politifuldmægtigforeningen og Politiforbundet.

På baggrund af disse drøftelser, er der nu i denne kreds enighed om et oplæg vedrørende de overordnede rammer for organisationsomlægningen.

Oplægget skal udmøntes i ændringer i de administrative bestemmelser om PET's virksomhed, som vil blive forelagt Folketingets udvalg vedrørende efterretningstjenesterne (Kontroludvalget). Justitsministeriet har imidlertid valgt at offentliggøre oplægget, så det kan indgå i grundlaget for den høring om organisationsomlægningen, som Folketingets Retsudvalg har besluttet at afholde.

Justitsminister Lene Espersen udtaler:

"Det er afgørende for regeringen, at vi gør, hvad vi kan, for at forebygge og bekæmpe terrorhandlinger. Regeringen lægger derfor stor vægt på at styrke den operative indsats på terrorområde. Samtidig er det vigtigt, at vi sikrer den rette balance mellem sikkerhed og retssikkerhed.

Jeg er derfor meget tilfreds med det oplæg, som arbejdsgruppen nu er kommet med, og som efter min opfattelse imødekommer de bekymringer om bl.a. kontrol med efterforskningen i sager om den alvorligste organiserede kriminalitet, der fra forskellig side er givet udtryk for.

Jeg vil derfor nu – med afsæt i oplægget – arbejde videre med at gennemføre regeringens beslutning.

Jeg har dog tilkendegivet over for Folketingets Retsudvalg, at jeg er indstillet på at vente med endeligt at gennemføre organisationsomlægningen i praksis, indtil udvalgets høring har fundet sted."

Til baggrund:

Oplægget om de overordnede rammer for organisationsomlægningen indebærer følgende:

- Der overføres i alt ca. 160 stillinger til PET, mens der forbliver ca. 120 stillinger i Rigspolitechefens Politiafdeling.
- PET's ansvarsområde udvides med den alvorligste organiserede kriminalitet. Herved menes kriminalitet, der er kendetegnet ved at have en professionel, international eller grænseoverskridende karakter, og som begås under anvendelse af vold, trusler og våben i svært tilgængelige miljøer, hvor sikkerhedsniveauet er højt.

- PET får adgang til Politiets Efterforskningsstøtte Database ("NEC-databasen"). Det vil på denne baggrund være PET, der, navnlig på grundlag af oplysninger i monitoringsafsnittet for den alvorligste bande- og netværkskriminalitet i Politiets Efterforskningsstøtte Database, får ansvaret for at følge op på monitoringen, udarbejde efterforskningsoplæg og i givet fald træffe afgørelse om videregivelse af disse sager til den lokale politikreds.
- Efterforskningen forankres herefter i den relevante politikreds efter nærmere aftale med denne.
- Sagerne behandles efter de almindelige regler i retsplejeloven, herunder for så vidt angår tilsyn og kontrol af vedkommende statsadvokat. I modsætning til ordningen for PET's hidtidige ansvarsområde, vil eksempelvis telefonaflytninger blive iværksat af politikredsen – under tilsyn af statsadvokaten – og ikke af PET.
- PET's håndtering af området er yderligere undergivet de samme kontrolmekanismer som den øvrige del af PET's virksomhed, dvs. Wamberg-udvalget og Folketingets udvalg vedrørende efterretningstjenesterne (Kontroludvalget).
- Selve monitoringen af denne alvorligste form for organiseret kriminalitet – dvs. indsamlingen af oplysninger fra politikredsene – forbliver i Politiafdelingen og føres fortsat i Politiets Efterforskningsstøtte Database under tilsyn af Datatilsynet.

Udskrift fra www.jm.dk mandag 20. februar 2006 13:12

Ophavsretten tilhører Justitsministeriet.

Informationerne må alene anvendes til eget ikke-kommercielt brug.

Artiklens placering: <http://www.jm.dk/wimpdoc.asp?page=document&objno=74873>

POLITIETS EFTERRETNINGSTJENESTE
DANISH SECURITY INTELLIGENCE SERVICE

Forside > Generelt om PET

Generelt om PET

Som Danmarks nationale sikkerheds- og efterretningstjeneste skal Politiets Efterretningstjeneste forebygge, efterforske og modvirke foretagender og handlinger, der udgør eller vil kunne udgøre en fare for bevarelsen af Danmark som et frit, demokratisk og sikkert samfund. Tjenesten har således som hovedopgave at modvirke og bekæmpe trusler mod den indre sikkerhed og befolkningens tryghed.

Det er imidlertid ikke alene en efterretningsopgave at opretholde den indre sikkerhed. Det kræver en vedvarende, bredspektret og samordnet indsats fra en lang række myndigheders side. Her har Politiets Efterretningstjeneste som national sikkerhedsmyndighed selvsagt en central rolle i bestræbelserne på at sikre, at der i forhold til de enkelte delkomponenters bidrag er retning og substans på den samlede indsats.

I sin efterretningsvirksomhed har tjenesten som hovedopgave at overvåge og efterforske handlinger eller foretagender, som kan udvikle sig til at blive en fare for rigets selvstændighed og sikkerhed og den lovlige samfundsorden samt forhindre, at sådanne handlinger eller foretagender realiseres eller udvikler sig.

De handlinger, som i den forbindelse er omfattet af efterretningstjenestens ansvarsområde, er først og fremmest de handlinger, som er kriminaliseret i straffelovens kapitel 12 og 13. Det gælder angreb på statsforfatningen, terrorisme, spredning af masseødelæggelsesvåben, ekstremisme og spionage. Politiets Efterretningstjeneste skal gennem sin virksomhed skabe grundlaget for, at sådanne trusler kan håndteres så tidligt og så hensigtsmæssigt som muligt (Justitsministerens bestemmelser om tjenesten indeholder en beskrivelse af efterretningstjenestens opgaver).

Politiets Efterretningstjeneste arbejder altså i vidt omfang forebyggende. Gennem de oplysninger, som efterretningstjenesten indsamler, bearbejder og analyserer, er det målet at tilvejebringe mest mulig information om tjenestens målpersoner og -gruppers kapacitet, vilje og evne til at begå de nævnte handlinger.

På den baggrund udarbejder tjenesten vurderinger og risikoanalyser, som igen lægges til grund ved en vurdering af, hvilke aktiviteter der bør sættes i værk for at afværge, at eventuelle trusler udvikler sig yderligere. En sådan aktivitet kan blandt andet bestå i fortsat overvågning af målpersoner eller -grupper med det sigte at vurdere, om en identificeret potentiel trussel udvikler sig. Hermed adskiller Politiets Efterretningstjenestes virksomhed sig fra den efterforskning, der foregår ved det øvrige politi, hvor man ofte vil være i den situation, at man først får kendskab til en lovovertrædelse, når den er begået.

Derfor er det også karakteristisk, at de fleste af de forhold, som efterretningstjenesten beskæftiger sig med, ikke udvikler sig til egentlige straffesager. Det betyder imidlertid også, at resultatet af tjenestens arbejde traditionelt ikke er kommet eller skal komme til offentlighedens kendskab på samme måde, som det er tilfældet for det øvrige politis vedkommende. Dette kan dog til en vis grad komme til at ændre sig. Det skyldes, at den nye terrorlovgivning har udvidet efterretningstjenestens arbejdsområde således, at tjenestens efterforskning i højere grad end tidligere vil kunne komme til at danne grundlag for egentlige straffesager eller andre mere offensive tiltag.

Tjenestens efterretningsvirksomhed danner desuden grundlag for, at Politiets Efterretningstjeneste kan varetage sin rolle som rådgiver for regeringen, en række offentlige myndigheder og private virksomheder i spørgsmål, der har betydning for samfundets og borgernes sikkerhed. Det gælder også i forhold til det øvrige politi, lufthavnsmyndigheder og de mange andre myndigheder, som har indflydelse på det samlede beredskab i Danmark.

Efterretningstjenesten udarbejder også i den forbindelse risikoanalyser, som indgår i grundlaget for fastlæggelsen af niveauet for det stående beredskab herhjemme. Efterretningstjenesten beslutter ikke, hvilke konkrete beredskabsmæssige tiltag, som skal iværksættes af de enkelte myndigheder, men kommer alene med

eventuelle anbefalinger på baggrund af de foretagne vurderinger.

På tilsvarende vis laver efterretningstjenesten trusselsvurderinger omkring fremmede staters repræsentationer i Danmark, ved besøg af fremmede statsoverhoveder og afholdelse af internationale konferencer mv.

Derudover har Politiets Efterretningstjeneste en central opgave med at beskytte Kongehusets medlemmer og regeringen m.fl., samt en rådgivende funktion omkring sikkerhedsforholdene i den civile administration.

Udskrift fra www.pet.dk

Adresse: http://www.pet.dk/Generelt_om_PET.aspx

Dato: 27.03.2006 09:52

Alle rettigheder tilhører Politiets Efterretningstjeneste.

Disse oplysninger må udelukkende anvendes i privat, ikke-kommerciel sammenhæng.

POLITIETS EFTERRETNINGSTJENESTE
DANISH SECURITY INTELLIGENCE SERVICE

Forside > Arbejdsområder > Lovgrundlaget > Justitsministerens bestemmelser

Bestemmelser om Politiets Efterretningstjeneste af 9. maj 1996

I. Politiets Efterretningstjenestes formål.

Politiets Efterretningstjenestes formål er at overvåge, forebygge og modvirke foretagender og handlinger, som må antages at rumme en fare for rigets selvstændighed og sikkerhed og den lovlige samfundsorden, herunder i første række de i straffelovens kapitel 12 (forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed) og kapitel 13 (forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder mv.) omhandlede forbrydelser.

II. Politiets Efterretningstjenestes organisation.

Ledelsen og ansvaret for gennemførelsen af de opgaver, som Justitsministeriet har pålagt Politiets Efterretningstjeneste, påhviler chefen for Politiets Efterretningstjeneste.

Det påhviler chefen for Politiets Efterretningstjeneste til enhver tid af holde Justitsministeriet direkte underrettet om alle forhold af betydning for landets indre sikkerhed og i det hele om alle forhold af væsentlig betydning inden for efterretningstjenestens virksomhed, herunder om alle vigtigere enkeltsager og kontakter med inden- eller udenlandske myndigheder.

III. Politiets Efterretningstjenestes opgaver.

Efterretningstjenestens arbejdsområder følger af det angivne formål og omfatter navnlig følgende opgaver:

1. Efterforskning angående de i straffelovens kapitler 12 og 13 omhandlede forbrydelser, herunder:

A. Fremmed efterretningsvirksomhed.

Handlinger, der angriber eller truer statens sikkerhed, jf. straffelovens kapitel 12, herunder særligt fremmede magters eller organisationers ulovlige efterretningsvirksomhed, jf. straffelovens §§ 107 og 108.

Efterforskningen skal her - som i øvrigt - ske med respekt for sædvanlig diplomatisk og journalistisk virksomhed samt for lovlig politisk virksomhed.

B. Ekstremisme.

Ekstremistiske grupperingers handlinger, der angriber eller truer statens indre sikkerhed og den demokratiske samfundsorden, eller som hindrer eller undergraver folkestyrets funktioner, jf. straffelovens kapitel 13, særligt § 114.

C. Terrorisme.

Alvorlig kriminalitet eller trussel om alvorlig kriminalitet, der - normalt med angiveligt politisk motiv - anvendes som middel til at gennemtvinge krav mod myndigheder eller private eller til at fremkalde forstyrrelse af samfundsordenen.

D. Organiseret alvorlig kriminalitet.

Organiseret kriminalitet, der ved sin grovhed, internationale relationer, eller gennem sit formål truer statens sikkerhed eller samfundsordenen, eller som hindrer eller undergraver folkestyrets funktioner, jf. straffelovens kapitel 13, særligt §§ 114 og 118.

E: International våbenhandel mv.

Alvorligere sager vedrørende overtrædelse af våbenlovgivningen, særligt hvor det må befrygtes, at kriminaliteten er organiseret.

F. Proliferation.

Ulovlig spredning af produkter og teknologi, der kan anvendes til våbenfremstilling mv., herunder specielt masseødelæggelsesvåben.

G. Internationale embargoer.

Overtrædelse af internationale embargoer mv., jf. særligt straffelovens § 110 c, i det omfang sagerne må antages at have en efterretningsmæssig interesse.

2. Sikkerhedsmæssig bistand og rådgivning.

Politiets Efterretningstjeneste skal yde bistand og rådgivning til offentlige myndigheder vedrørende sikkerhedsmæssige forhold, herunder EDB-sikkerhed. Lignende bistand og rådgivning kan ydes til private, såfremt der består en offentlig beskyttelsesinteresse.

Bistanden og rådgivningen omfatter planlægning og gennemførelse af forholdsregler til sikring mod spionage, sabotage, infiltration og lignende, jf. særligt Statsministeriets cirkulære af 1. november 1986 (se note) vedrørende sikkerhedsbeskyttelse af oplysninger, der er af fælles interesse for NATO-landene, eller hvor der i øvrigt består en offentlig beskyttelsesinteresse.

Politiets Efterretningstjeneste foretager - efter begæring fra vedkommende ministerium eller styrelse - personundersøgelser, når personer påtænkes bemyndiget til indsigt i klassificerede dokumenter (sikkerhedsgodkendt). Belastende oplysninger må kun videregives efter konkret vurdering af oplysningernes betydning for sikkerhedsgodkendelse. Sager vedrørende videregivelse af belastende oplysninger skal forelægges Kontroludvalget vedrørende registrering og videregivelse af oplysninger i overensstemmelse med de særlige regler af 8. juni 1964, der er fastlagt for dette udvalg.

3. Personbeskyttelses- og andre sikkerhedsopgaver.

Politiets Efterretningstjeneste vurderer løbende sikkerheden for Kongehuset, regeringens medlemmer, ledende offentlige danske personer og visse udenlandske besøgende ("VIP-personer"). Politiets Efterretningstjeneste deltager i løsningen af personbeskyttelsesopgaver efter en særlig instruks.

Politiets Efterretningstjeneste vurderer løbende sikkerheden for udenlandske diplomatiske repræsentationer og internationale organisationer i Danmark og forestår kontakten mellem disse og danske myndigheder i sikkerhedsspørgsmål.

4. Flysikkerhed.

Politiets Efterretningstjeneste vurderer løbende sikkerheden omkring den civile luftfart i Danmark og samarbejder med luftfartsmyndigheder og lufthavne om iværksættelse af sikkerhedsforanstaltninger omkring den civile luftfart.

IV. Politiets Efterretningstjenestes efterforskning

Politiets Efterretningstjeneste skal udvise stor forsigtighed med anvendelsen af det tilvejebragte materiale, og oplysningers rigtighed må - så vidt det er muligt - efterprøves.

Indgribende efterforskningsskridt, herunder indgreb i meddeleleshemmeligheden, skal i hvert enkelt tilfælde godkendes af chefen for Politiets Efterretningstjeneste eller i dennes fravær af chefens stedfortræder. Såfremt det pågældende efterforskningsskridt kræver retskendelse, skal denne godkendelse finde sted, forinden sagen

forelægges for retten i overensstemmelse med retsplejelovens regler.

Såfremt efterforskningen fører til, at en person skal sigtes, skal den stedlige politimester (politidirektøren) underrettes - medmindre andet i det enkelte tilfælde bestemmes af justitsministeren. Efterforskningen gennemføres herefter under ledelse af den stedlige politimester (politidirektøren), men i forståelse og samarbejde med Politiets Efterretningstjeneste.

V. Registrering.

A. Registreringens formål.

Politiets Efterretningstjeneste skal indsamle og bearbejde oplysninger, der er eller kunne være af betydning for løsningen af de ovennævnte opgaver.

B. Personregistrering.

Registrering af personoplysninger skal indskrænkes til det absolut påkrævede.

Registrering af danske statsborgere må ikke ske alene på grundlag af lovlig politisk virksomhed. Alle sager vedrørende nyregistrering af danske statsborgere skal forelægges for kontroludvalget vedrørende registrering og videregivelse af oplysninger.

VI. Samarbejde med andre myndigheder.

A. Danske myndigheder.

Politiets Efterretningstjeneste skal løse de ovenfor angivne opgaver i nært samarbejde med berørte nationale myndigheder, særligt det øvrige politi.

B. Udenlandske myndigheder.

Politiets Efterretningstjeneste samarbejder i fornødent omfang med udenlandske politi-, sikkerheds- og efterretningstjenester om løsningen af de ovennævnte opgaver.

VII. Ikrafttræden mv.

Disse bestemmelser, der omgående træder i kraft, træder i stedet for justitsministerens instruks af 30. november 1953 til chefen for Politiets Efterretningstjeneste, idet sidstnævnte instruks samtidig ophæves.

Note: Som ændret ved cirkulære af 1. september 1997 og 7. december 2001.

Udskrift fra www.pet.dk

Adresse: http://www.pet.dk/Arbejdsomraader/Lovgrundlaget/Justitsministerens_bestemmelser.aspx

Dato: 27.03.2006 09:53

Alle rettigheder tilhører Politiets Efterretningstjeneste.

Disse oplysninger må udelukkende anvendes i privat, ikke-kommerciel sammenhæng.

POLITIETS EFTERRETNINGSTJENESTE
DANISH SECURITY INTELLIGENCE SERVICE

Forside > Kontrol > Folketinget

Folketingets kontrol

Fra Folketingets side er den politiske kontrol med Politiets Efterretningstjeneste suppleret med et særligt udvalg, der blev etableret ved lov nr. 378 af 6. juli 1988 med det formål "at have indseende med Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) og Politiets Efterretningstjeneste".

Udvalget består af 5 folketingsmedlemmer, som er udpeget af de 5 største partier i Folketinget. Udvalget skal efter loven underrettes om de generelle retningslinier, der gælder for Politiets Efterretningstjenestes virksomhed, dels orienteres om væsentlige omstændigheder af sikkerhedsmæssig karakter eller udenrigspolitiske spørgsmål, som er af betydning for efterretningstjenesternes virksomhed. Det følger af loven, at der ved orientering af udvalget skal tages hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for efterretningsvirksomhed. Medlemmerne har tavshedspligt om, hvad de erfarer i udvalget.

Udskrift fra www.pet.dk
Adresse: <http://www.pet.dk/Kontrol/Folketinget.aspx>
Dato: 27.03.2006 09:54

Alle rettigheder tilhører Politiets Efterretningstjeneste.
Disse oplysninger må udelukkende anvendes i privat, ikke-kommerciel sammenhæng.

POLITIETS EFTERRETNINGSTJENESTE
DANISH SECURITY INTELLIGENCE SERVICE

Forside > Arbejdsområder > Lovgrundlaget > Lov 378

lov nr. 378 af 6. juli 1988

Lov om etablering af et udvalg om forsvarets og politiets efterretningstjenester

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:
Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

§ 1. Med det formål at have indseende med forsvarets og politiets efterretningstjenester etableres et udvalg.

Stk. 2. Udvalget udgøres af 5 folketingsmedlemmer udpeget af de folketingspartier, som har sæde i Folketingets Præsidium. Udvalget vælger selv sin formand.

Stk. 3. Hvert medlem af udvalget kan foranledige udvalget indkaldt til møde. Endvidere kan drøftelse i udvalget finde sted efter ønske fra regeringen.

Stk. 4. Til udvalget knyttes en sekretær, som ikke er medlem af Folketinget. Sekretæren skal stå i fast tjenesteforhold til Folketinget.

§ 2. Regeringen underretter udvalget om indholdet af de retningslinier, der er gældende for efterretningstjenesternes virksomhed. Endvidere holder regeringen udvalget orienteret om væsentlige omstændigheder af sikkerhedsmæssig karakter eller vedrørende udenrigspolitiske spørgsmål, som er af betydning for efterretningstjenesternes virksomhed. Denne orientering sker under hensyntagen til de særlige forhold, som gør sig gældende for efterretningsvirksomhed.

§ 3. Udvalget kan enten mundtligt eller skriftligt over for regeringen tilkendegive sin opfattelse vedrørende de spørgsmål, som tages under behandling i udvalget.

§ 4. Den bevillingsmæssige kontrol med efterretningstjenesterne er ikke omfattet af udvalgets indseende. Udvalget kan dog i forbindelse med indhentning af oplysninger hos regeringen blive gjort bekendt med generelle bevillingsmæssige forhold i relation til efterretningstjenesterne.

§ 5. Udvalgets medlemmer og sekretær er forpligtede til at bevare tavshed om, hvad de erfarer i udvalget.

§ 6. Loven træder i kraft den 1. august 1988.

Givet på Marselisborg Slot, den 6. juli 1988

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

MARGRETHE R.

/Erik Ninn-Hansen

Udskrift fra www.pet.dk
Adresse: [http://www.pet.dk/Arbejdsomraader/Lovgrundlaget/Lov 378.aspx](http://www.pet.dk/Arbejdsomraader/Lovgrundlaget/Lov%20378.aspx)
Dato: 27.03.2006 09:53

POLITIETS EFTERRETNINGSTJENESTE
DANISH SECURITY INTELLIGENCE SERVICE

Forside > Kontrol > Wamberg-udvalget

Wamberg-udvalget

Der foretages også kontrol af Politiets Efterretningstjenestes registreringer og videregivelse af personoplysninger. Det forhold, at en person eller organisation har været genstand for efterforskning, kan føre til, at der foretages en egentlig registrering, såkaldte personsager og organisationssager. Disse registreringer er underlagt en særlig kontrol af det såkaldte Wamberg-udvalg, som blev nedsat i 1964 af den daværende regering (Amtmand A.M. Wamberg var udvalgets første formand). Udvalget består af en formand og tre andre medlemmer, og har for tiden følgende sammensætning: Advokat Niels Fisch Thomsen (formand), amtmænd Bente Flindt Sørensen, fhv. overarkivar H. C. Bjerg og fhv. forlagsdirektør Kurt Fromberg. Udvalgsmedlemmerne må betragtes som upolitiske og er udpeget som følge af den almindelige tillid og agtelse, der er knyttet til deres person.

Udvalget fører som nævnt tilsyn med efterretningstjenestens registrering og videregivelse af oplysninger og skal i den forbindelse godkende nye registreringer af danskere og herboende udlændinge, som tjenestens ønsker at foretage. Udvalget mødes 6-10 gange om året hos Politiets Efterretningstjeneste og gennemser sagerne og afgør, om betingelserne for registrering er opfyldt. Endvidere laver udvalget stikprøver af ældre sager for at kontrollere, om slettefristerne bliver overholdt.

Der er ikke i lovgivningen fastsat regler for tjenestens egentlige registreringer. Det har i flere årtier ligget fast, at ingen person må registreres alene på grund af lovlig politisk virksomhed. Derudover drøftes principperne for registrering løbende med Wamberg-udvalget og Justitsministeriet. Person- og organisationssager skal slettes, når sagerne ikke længere er aktuelle. En sag skal senest slettes, såfremt der i en periode på 10 år ikke er tilført sagen nye registreringsværdige oplysninger.

Hvis Politiets Efterretningstjeneste på baggrund af en henvendelse fra en myndighed eller på eget initiativ ønsker at videregive oplysninger om en person til myndigheden, skal spørgsmålet ligeledes først forelægges for Wamberg-udvalget, der skal godkende videregivelsen.

Udskrift fra www.pet.dk
Adresse: <http://www.pet.dk/Kontrol/Wamberg-udvalget.aspx>
Dato: 27.03.2006 09:55

Alle rettigheder tilhører Politiets Efterretningstjeneste.
Disse oplysninger må udelukkende anvendes i privat, ikke-kommerciel sammenhæng.

POLITIETS EFTERRETNINGSTJENESTE
DANISH SECURITY INTELLIGENCE SERVICE

Forside > Kontrol > Wamberg-udvalget > Wambergudvalgets kommissorium af 1964

Wambergudvalgets kommissorium af 1964

Afskrift:

Regler for udvalget, som skal føre tilsyn med politiets efterretningstjenestes registrering og videregivelse af oplysninger.

1. Udvalget nedsættes af regeringen. Det består af en formand og 3 andre medlemmer. I udvalgets forhandlinger deltager en repræsentant for politiets efterretningstjeneste samt direktøren for udenrigsministeriet og departementscheferne i justitsministeriet og forsvarsministeriet (se note). Det er alene udvalgets medlemmer, der afgør de udvalget forelagte sager.
2. Udvalget har til opgave at føre tilsyn med politiets efterretningstjenestes registrering og videregivelse af oplysninger.
3. Udvalget holdes underrettet om de til enhver tid fulgte retningslinier for registrering.
4. I tilfælde, hvor efterretningstjenesten påtænker i anledning af forespørgsel for en styrelse at videregive foreliggende oplysninger vedrørende enkeltpersoner, forelægges sagen forinden for udvalget til godkendelse af, at oplysningerne videregives.

Tilsvarende forelæggelse sker, såfremt efterretningstjenesten påtænker til vedkommende styrelse at videregive modtagne oplysninger vedrørende personer, der allerede er godkendt til behandling af klassificerede sager.

5. I tilfælde af stemmelighed inden for udvalget er formandens stemme afgørende.
6. Ethvert spørgsmål vedrørende punkterne 3 og 4 kan af udvalget eller et medlem af dette forelægges for justitsministeren.

JUSTITSMINISTERIET, den 8. juni 1964

Note: Praksis har dog i en lang årrække været, at departementscheferne i Justitsministeriet og Forsvarsministeriet samt direktøren for Udenrigsministeriet ikke har deltaget i udvalgets ordinære møder, hvor der forelægges sager uden principiel betydning.

Udskrift fra www.pet.dk

Adresse: [http://www.pet.dk/Kontrol/Wamberg-udvalget/Wambergudvalgets kommissorium af 1964.aspx](http://www.pet.dk/Kontrol/Wamberg-udvalget/Wambergudvalgets_kommissorium_af_1964.aspx)

Dato: 27.03.2006 09:55

Alle rettigheder tilhører Politiets Efterretningstjeneste.

Disse oplysninger må udelukkende anvendes i privat, ikke-kommerciel sammenhæng.

Sekretariatet

ADVOKAT

SAMFUNDET

Folketingets Retsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Retsudvalget
REU alm. del - Bilag 231
Offentligt

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 21-12-2005
J.NR.: 04-013602-05-2406
REF.: mbl

Vedlagt sendes kopi af Advokatrådets brev af dags dato med bilag til Justitsministeriet om regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse.

Med venlig hilsen

Steffen Fihlblad

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

KRONPRINSESSEGADE 21
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 21-12-2005
J.NR.: 04-013602-05-2406
REF.: mbl

 KOPI

Regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse

Terrorbekæmpelse rejser grundlæggende spørgsmål om forholdet mellem sikkerhed, retssikkerhed og grundlæggende værdier i Europa og Danmark.

Advokatrådet anerkender fuldt ud behovet for at forebygge og efterforske terrorhandlinger med henblik på at sikre befolkningens sikkerhed og det danske samfund. Men terrorbekæmpelsen skal ske under en samtidig hensyntagen til befolkningens retssikkerhed og til de grundlæggende værdier, som det danske samfund bygger på.

Med dette udgangspunkt har Advokatrådet for nyligt deltaget i vedtagelsen af en resolution i sammenslutningen af europæiske advokatråd (CCBE). I resolutionen udtrykker CCBE, der repræsenterer mere end 700.000 europæiske advokater, bekymring over de europæiske lovgivningstiltag, der har til formål at forbygge og bekæmpe terrorisme. CCBE understreger, at de europæiske regeringer og institutioner har pligt til at bevare og fremme de fundamentale rettigheder og friheder, som er grundlaget for demokratiet. CCBE tror ikke, at mere restriktiv lovgivning i sig selv vil betyde noget for de underliggende årsager til terrorisme og tror heller ikke, at det nødvendigvis vil føre til forøget sikkerhed. Resolutionen vedlægges i kopi.

I Danmark rejser regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse, november 2005, også grundlæggende spørgsmål om retssikkerhed og lovkvalitet, som Advokatrådet finder det nødvendigt at adressere i det følgende.

Lovkvalitet – Det bedst mulige beslutningsgrundlag

Den samtidige varetagelse af befolkningens sikkerhed og retssikkerhed er en hovedopgave for regeringen og Folketinget, og derfor skal Folketinget have mulighed for at behandle sagen på grundlag af den bedst mulige oplysning.

Den bedst mulige oplysning opnås med den bredest mulige inddragelse af de relevante myndigheder og organisationer på et så tidligt tidspunkt i processen som muligt. På den måde sikres, at Folketinget kan tage stilling til sagen på et nuanceret og afbalanceret grundlag – hvor alle synspunkter af såvel indholdsmæssig som teknisk karakter er præsenteret.

Ovenstående hensyn er almindeligt anerkendte i lovgivningsprocessen, og har også fundet udtryk i Justitsministeriets vejledning om lovkvalitet fra juni 2005. Det følger blandt andet af vejledningen, at relevante myndigheder og organisationer bør høres over lovforslag, og at høringssvar normalt skal sendes til Folketinget samtidig med fremsættelsen af lovforslaget og senest torsdagen i ugen før Folketingets 1. behandling af lovforslaget.

Høringssvarene skal således foreligge på så tidligt et tidspunkt, at partiernes ordførere har mulighed for læse dem, inden de på dagen for den første folketingsdebat skal komme med partiets umiddelbare politiske holdninger til forslagene. Formålet er at sikre det bedst mulige grundlag for Folketingets arbejde og muligheden for, at partierne fra starten kan tage alle relevante hensyn i betragtning. Rent politisk kan det være svært for et parti at indtage et andet standpunkt under en senere behandling i Folketinget – selvom der er kommet nye synspunkter frem i den efterfølgende debat.

På den baggrund finder Advokatrådet anledning til at bemærke, at den valgte fremgangsmåde medfører, at der ikke forinden Folketingets første debat om regeringens anbefalinger om terrorbekæmpelse er blevet gennemført en høring af de relevante myndigheder og organisationer. Anbefalingerne er på visse steder meget konkrete, og debatten kan derfor for så vidt angår den principielle stillingtagen til anbefalingerne sidestilles med debatten om lovforslag. Det må derfor frygtes, at Folketingets partier kommer til at låse sig fast på positioner på et grundlag, som i forhold til en normal lovgivningsprocedure må betegnes som ufuldstændigt.

Regeringen kunne derfor med fordel have inddraget de relevante myndigheder og organisationer allerede under sit forberedende arbejde. Den tværministerielle arbejdsgruppe om terrorbekæmpelse var ikke bredt sammensat og havde derfor ikke det bedst mulige grundlag for at levere en afbalanceret rapport til regeringen. Udover afvejning af de modstående hensyn i sagen kunne en bredere sammensat arbejdsgruppe formentlig også have foregrebet den efterfølgende diskussion vedrørende de tekniske muligheder for at gennemføre visse af forslagene.

Domstolskontrol er en hjørnesteen i retssamfundet

Magtdeling og domstolskontrol er hjørnesteen i en demokratisk retsstat. Advokatrådet skal derfor generelt udtale sig imod, at der som led i bekæmpelsen af kriminalitet og terror gives adgang til tvangsindgreb uden en forudgående kendelse fra en domstol.

Tvangsindgreb i form af f.eks. indhentelse af personoplysninger kan være nødvendige som led i bekæmpelsen af kriminalitet og terror. Men det må være et grundlæggende krav, at politiet eller Politiets Efterretningstjeneste kan overbevise en domstol om, at det i den konkrete situation er nødvendigt at indhente, registrere og opbevare oplysninger om privatpersoner. Hvis politiet eller efterretningstjenesten alene skal overbevise sig selv om nødvendigheden heraf, forringer det borgernes retssikkerhed. Der henvises til anbefalingerne 14 og 28 om udlevering af passageroplysninger fra flyselskaber og abonnementsoplysninger fra teleselskaber og navnlig til anbefalingerne 9 og 10 om udlevering af oplysninger fra myndigheder, som kan omfatte oplysninger om rent private forhold.

Reglerne vil som de gældende regler om udlevering af oplysninger kunne indrettes således, at oplysningerne kan indhentes uden forudgående kendelse, hvis øjemedet ellers ville forspildes. I så fald skal en domstol efterfølgende kontrollere indgrebets lovlighed.

Kriminalitet skal som udgangspunkt bekæmpes af det almindelige politi

Politiets Efterretningstjeneste er i sagens natur en lukket organisation i forhold til politiet i almindelighed.

Advokatrådet anerkender, at indsamling af efterretninger i forbindelse med den allermest alvorlige, organiserede kriminalitet og terror ikke altid kan foregå i politiets normale struktur med deraf følgende tilsyn, kontrol og forholdsmæssige åbenhed. Men området for Politiets Efterretningstjeneste bør være begrænset til dette helt særlige område.

Advokatrådet vil generelt advare imod en udvikling, hvor man i PET opbygger en mere aktiv politienhed, som i højere grad ikke blot indsamler efterretninger til brug for det almindelige politi, men selv foretager politihandlinger og sagsbehandling med deraf følgende lukkethed og manglende mulighed for at varetage en sigtet persons forsvar og nødvendig kontrol fra domstolens side.

Vigtigheden af dette synspunkt understreges af forslagene om at give Politiets Efterretningstjeneste nye beføjelser som for eksempel anbefaling 32 om muligheden for at honorere kilder. Sådanne beføjelser må af hensyn til retssikkerheden absolut begrænses til de allermest nødvendige situationer vedrørende den allergroveste organiserede kriminalitet og terror – ligesom det må være uomgængeligt, at oplysninger om honorering af kilder fremlægges i en eventuel efterfølgende straffesag.

Hensynet til at bevare bekæmpelsen af mere almindelig kriminalitet i politiet må navnlig iagttages under drøftelserne om anbefaling 5.

Samtidig skal Advokatrådet advare imod en udvikling, hvor efterforskning af kriminalitet flyttes til andre myndigheder end politiet, der som anført er underlagt særlige regler og har en særlig uddannelse.

Dette hensyn bør inddrages under den videre behandling af navnlig anbefaling 2 og 3, der i sin nuværende form blandt andet ville medføre, at Politiets Efterretningstjeneste uden en konkret vurdering af hver enkelt oplysningens betydning kunne give Forsvarets Efterretningstjeneste personrelaterede oplysninger vedrørende grænseoverskridende kriminalitet uden forbindelse til terror. Behovet herfor er ikke indlysende, ligesom en sådan anbefaling må overvejes i lyset forsvarets opgaver, som ikke omfatter bekæmpelse af kriminalitet, jf. lov om forsvarets formål, opgaver og organisation, som regeringen henviser til under anbefaling 2.

Hensynet til at så vidt muligt at bevare bekæmpelse af kriminalitet i det almindelige politi har også betydning for definitionen af "terror", "terrorområdet" og lignende i det videre arbejde med anbefalingerne. Hvis man ikke beskriver dette område nøjagtigt, risikerer man et skred i de opgaver, der varetages af det almindelige politi, over mod PET.

Udlevering af personoplysninger

I anbefaling 9, 10 og 14 er forudsætningen for at kræve personoplysninger udleveret, at oplysningerne "kan have betydning for varetagelsen af tjenestens opgaver."

Politiets Efterretningstjeneste vil i praksis få noget nær uhindret adgang til alle de omhandlede personoplysninger. En nægtelse af at udlevere oplysninger ville således skulle baseres på, at man kunne udelukke, at oplysningerne kunne have nogen som helst betydning for tjenestens opgaver i bred forstand.

Forudsætningen for udlevering af oplysninger må strammes, enten ved at stille større krav til den betydning, oplysningerne skal have, eller ved at stille krav om, at betydningen kan henføres til en bestemt efterforskning vedrørende forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed eller statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder.

I det hele taget skal Advokatrådet anbefale, at man vedrørende de enkelte tvangsindgreb overvejer de betingelser for tvangsindgreb, som man af hensyn til retssikkerheden har opstillet i retsplejeloven. Det vil sige, at man ved hvert tvangsindgreb fastsætter passende krav til kriminalitetens alvor, mistankens styrke og nødvendigheden af indgrebet (proportionalitet).

Ved fastsættelsen af disse kriterier bør indgreb over for personer, som ikke er under nogen konkret mistanke, begrænses mest muligt.

Endelig er det nødvendigt i forbindelse med regler om sådan overvågning at behandle spørgsmålet om tilfældighedsfund. Således vil PET i forbindelse med en eventuel øget adgang til personoplysninger og sammenkøring heraf kunne blive opmærksom på en række lovovertrædelser, som ikke er så grove, at en mistanke herom i sig selv kunne give adgang til oplysningerne. Hvis man ikke begrænser adgangen til at bruge sådanne tilfældighedsfund, vil det i realiteten medføre, at man tilsidesætter en lang række af de krav til indgreb, som Folketinget og regeringen har fastsat i navnlig retsplejeloven.

De enkelte anbefalinger

De enkelte anbefalinger giver på nuværende tidspunkt i øvrigt Advokatrådet anledning til følgende bemærkninger:

Anbefaling 9

Anbefalingen omhandler videregivelse af oplysninger om bestemte personer fra myndigheder til PET, og omfatter såvel eksisterende oplysninger som løbende fremsendelse af alle nye oplysninger vedrørende den pågældende person.

Som anført skal Advokatrådet udtale sig imod, at dette indgreb, der kan omfatte rent private oplysninger, kan gennemføres uden retskendelse.

Advokatrådet bemærker i øvrigt, at det er et grundlæggende træk ved kendelser om fremadrettede indgreb, at indgrebene er tidsbegrænsede. Ved at begrænse indgrebet til for eksempel 4 uger frem i tiden sikrer man en jævnlig revision og kontrol af indgrebets nødvendighed. Advokatrådet skal anbefale, at denne sædvanlige fremgangsmåde også iagttages på dette område.

Anbefaling 14

I lighed med det anførte om anbefaling 9 skal Advokatrådet opfordre til, at kendelser om fremadrettede indgreb gøres tidsbegrænsede. Dertil kommer de ovenfor anførte generelle bemærkninger om indgreb uden retskendelse og den bredt formulerede forudsætning for indgreb.

Anbefaling 16

Anbefalingen omhandler eliminering eller begrænsning af muligheden for at kommunikere via apparater, der ikke kan knyttes til en bestemt bruger.

Advokatrådet finder, at lovgivningen og efterforskningen af kriminalitet bør indrettes efter den teknologiske virkelighed - og ikke omvendt. Man bør således nøje afsøge mulighederne for efterforskningsmetoder, der tager højde for de teknologiske mulig-

heder, førend man generelt begrænser den brede befolknings adgang til de muligheder for kommunikation, som er vigtige i et vidensbaseret samfund.

Anbefaling 31

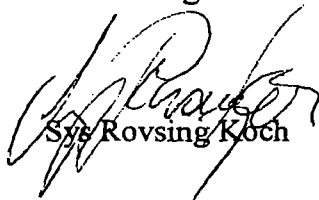
Anbefalingen omhandler politiets anvendelse af udstyr, der kan forstyrre eller afbryde radio- og telekommunikation mv.

Anbefalingen angiver, at indgreb bør forudsætte, at en retskendelse kan opnås. Retskendelsen skal således efter formuleringen ikke indhentes på forhånd.

Advokatrådet går ud fra, at dette skyldes, at betingelserne for indgrebet vil blive præciseret sådan, at kommunikationen kun må afbrydes eller forstyrres, hvis det er nødvendigt for at modstå eller afværge et påbegyndt eller overhængende angreb i en situation, hvor der ikke er tidsmæssig mulighed for at indhente en retskendelse.

Kopi af dette brev er sendt til Folketingets Retsudvalg.

Med venlig hilsen

Sys Røvsing Koch

CCBE Statement on the balance between security and justice in anti-terrorist legislation

---

The Council of the Bars and Law Societies of Europe (CCBE), which through the national Bars and Law Societies of the Member States of the European Union and the European Economic Area represents more than 700,000 European lawyers, condemns terrorism in any form. Terrorism must be prevented and fought at national, European and international level with the firmest determination and through the rule of law.

The CCBE would like to emphasize at the same time that it is the duty of all governments to preserve and promote fundamental rights, freedoms and liberties as well as the rule of law, which are the foundations of democratic societies. Undermining these fundamental values would go in the direction wished by those whose aim is to destroy democracy through the use of violence in its most inhuman form.

The CCBE recognises that it can be difficult to find a balance between ensuring public security on the one hand, and preserving human rights and civil liberties on the other. However, the CCBE firmly believes that both security and human rights can fully coexist and are absolutely necessary to prevent and fight terrorism.

The CCBE welcomes the initiatives and declarations adopted in various international fora on this topic – in particular, by the European Parliament, the Council of Europe, the UN Security Council and General Assembly, and the Office of the UN High Commissioner for Human Rights – which all stress the necessity to strike a fair balance between legitimate national security concerns and the protection of fundamental freedoms.¹

The CCBE believes that the European Convention of Human Rights has proved to be an efficient and fair tool in keeping a proper balance within the European context. Both the Treaty and the jurisprudence have helped to maintain and develop the rule of law and the European system of protection of human rights. The CCBE would fully support efforts to improve the working of the current European system, including strengthening political support for its continued application.

However, the CCBE is deeply concerned about the increasing tendency in Europe to fight terrorism through the proposal and adoption of case-by-case legislation after each terrorist attack. This legislation is often of doubtful quality and has consequences for the pillars of European civilisation and values. It is worth remembering that it is necessary to be tough not only on crime/terrorism but also on the causes of it.

Regarding legislation at the EU level, the CCBE has already expressed serious concerns as regards several initiatives. For example, the 2001 money laundering Directive (Directive 2001/97/EC), consolidated into the recent third money laundering Directive, has severely impacted on the relationship which exists between a lawyer and client by imposing reporting obligations on the lawyer which not only undermine the right of a client to consult a lawyer in confidence, but also breach the independence of European lawyers without either grounds or proof that this will lead to significant inroads in the fight against money-laundering and terrorism. The recent European Arrest Warrant (framework decision 2002/584/JHA) also illustrates how legislation was introduced before necessary safeguards for suspects and defendants were agreed. More recently still, the current draft framework decision of the Council (latest version: 11510/05) on data retention does not establish sufficient safeguards for the right to protection of personal data and the respect for privacy and confidentiality. Instead, it emphasises the need for prevention and prosecution of criminal offences including terrorism. The CCBE is pleased to note that, in its resolution of 27 September 2005, the European

---

¹ Please see references on page 2.

Parliament has rejected this initiative for the reason that it runs counter to the right to, among other things, privacy and family life as laid down in Article 8 of the European Convention of Human Rights.² From the perspective of the legal profession, the draft framework decision is very problematic concerning the confidentiality of the lawyer-client relationship and the protection of professional secrecy.

The CCBE believes that merely adopting new and more restrictive legislation will not in itself deal with the underlying causes of terrorism nor necessarily lead to more security. On the contrary, more laws passed in order to persuade public opinion that the government is active will have the effect of increasing insecurity by undermining citizens' rights.

Accordingly the CCBE urges Member States and the European institutions to comply fully with their European and international legal obligations to uphold human rights in all their actions against terrorism, so as to ensure security through the crucial protection of human rights and the rule of law.

References to declarations and initiatives adopted by international institutions and bodies

European Parliament:

Recommendation to the European Council and the Council on terrorist attacks: prevention, preparation and response (2005/2043(INI)):

Para. C: "[...] the fight against terrorism, whether in response to terrorist attacks or not, must at all times include the protection of human rights and respect for fundamental freedoms, an essential element and symbol of identity of our institutions, and [...] any emergency legislation must be in accordance with respect for human rights, fundamental freedoms and data protection requirements."

Recommendation of 7 June 2005 to the European Council and the Council on the EU anti-terrorism Action Plan (2004/2214 (INI)):

Para. A: "whereas human rights are non-negotiable, indivisible and non-transferable, and the most important task of democracy is to protect the freedom and the fundamental rights of the citizens, and whereas in the interests of the fight against terrorism, no legislation should be drawn up which may have consequences running counter to that objective,"

Para. O: "[...] only democracy and absolute respect for human rights and fundamental freedoms can guarantee an effective European response in the fight against terrorism;"

Guidelines of 11 July 2002 of the Committee of Ministers of the Council of Europe on human rights and the fight against terrorism:

"(...) it is not only possible, but also absolutely necessary, to fight terrorism while respecting human rights, the rule of law and, where applicable, international humanitarian law;"

UN Security Council Resolution 1456 (2003):

Para. 6: "States must ensure that any measure taken to combat terrorism comply with all their obligations under international law, and should adopt such measures in accordance with international law, in particular international human rights, refugee, and humanitarian law."

UN General Assembly Resolution 58/187 (2003):

---

² European Parliament legislative resolution of 27 September 2005 on the initiative by the French Republic, Ireland, the Kingdom of Sweden and the United Kingdom for a Draft Framework Decision on the retention of data processed and stored in connection with the provision of publicly available electronic communications services or data on public communications networks for the purpose of prevention, investigation, detection and prosecution of crime and criminal offences including terrorism (8958/2004 – C6-0198/2004 – 2004/0813(CNS)).

Para. 1: "Reaffirms that States must ensure that any measure taken to combat terrorism complies with their obligations under international law, in particular international human rights, refugee and humanitarian law;"

Para. 8: "Encourages States, while countering terrorism, to take into account relevant United Nations resolutions and decisions on human rights, and encourages them to consider the recommendations of the special procedures and mechanisms of the Commission on Human Rights and the relevant comments and views of United Nations human rights treaty bodies;"

Office of the UN High Commissioner on Human Rights (OHCHR):

Digest of Jurisprudence of the United Nations and Regional Organizations on the Protection of Human Rights while Countering Terrorism. (Updated and published periodically)

Protecting human rights and fundamental freedoms while countering terrorism - Report of the Secretary-General (22/09/2005)

Report of Mr. Martin Scheinin, Special Rapporteur of the Commission on Human Rights on the promotion and protection of human rights and fundamental freedoms while countering terrorism (21/09/2005)

Human rights and terrorism, Report of the Secretary-General. (01/09/2005)

Protecting human rights and fundamental freedoms while countering terrorism, Report of the Secretary-General. (22/09/2005)

Specific human rights issues: new priorities, in particular terrorism and counter-terrorism, Final Report of the Special Rapporteur, Kalliopi K. Koufa (25/06/2004).

Advokatrådet

ADVOKAT
SAMFUNDET

Folketingets Retsudvalg
Christiansborg
1240 København K
Att.: Jørgen Nielsen

jorgen.nielsen@ft.dk

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 23-03-2006
J.NR.: 04-013602-06-0633
REF.: mbl-bho

Høring over lovudkast om ændring af retsplejeloven, lov om forbud mod tv-overvågning m.v. og lov om luftfart (styrkelse af indsatsen for at bekæmpe terrorisme m.v.)

Ifølge aftale og til brug for Folketingets høring om NEC til PET den 31. marts 2006 fremsendes Advokatrådets høringssvar vedrørende høring over lovudkast om ændring af retsplejeloven, lov om forbud mod tv-overvågning m.v. og lov om luftfart (styrkelse af indsatsen for at bekæmpe terrorisme m.v.).

Høringssvaret er sendt til Justitsministeriet d.d.

Med venlig hilsen

Henrik Rothe

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 23-03-2006
J.NR.: 04-013602-06-0633
REF.: mbl

Høring over lovudkast om ændring af retsplejeloven, lov om forbud mod tv-overvågning m.v. og lov om luftfart (styrkelse af indsatsen for at bekæmpe terrorisme m.v.)

Ved brev af 1. marts 2006 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte lovudkast (j.nr. 2005-730-0246).

Sagen har været behandlet i Advokatrådets Retsudvalg, hvorefter Advokatrådet skal udtale følgende:

Sikkerhed og retssikkerhed

Advokatrådet har forståelse for, at regeringen som led i sit arbejde for sikkerheden i Danmark gennemgår de eksisterende beføjelser for navnlig PET grundigt, og at situationen kan kræve, at politiet får visse øgede muligheder for at forebygge og efterforske terrorhandlinger.

Men uanset hvor indgribende beføjelser, der måtte være grund til at give politiet over for borgerne, er det af allerstørste vigtighed, at beføjelserne er nøje afgrænsede, og at de udøves under sædvanlig domstolskontrol. Ellers risikerer man at fjerne selve fundamentet for den retsstat, som beføjelserne skal beskytte.

Når man anvender væsentligt øgede ressourcer på politiets forebyggelse og efterforskning af terror er det derfor nødvendigt, at man samtidig sikrer, at domstolene har ressourcerne til fortsat at varetage den vigtige opgave at påse, at ingen borgers rettigheder til navnlig et privatliv bliver krænket i processen.

Navnlig med etablering af de nye, styrkede byretter den 1. januar 2007 burde det være muligt fortsat at lade domstolene kontrollere politiets indgreb over for borgerne, uden at domstolskontrollen kommer til at virke som et forsinkende mellemled.

Udvidelsen af PET

Det foreliggende lovudkast må efter Advokatrådets opfattelse ses i sammenhæng med, at Justitsministeriet har bebudet, at størstedelen af Rigspolitiets Nationale Efterforskningsstøtte Center (NEC) i den nærmeste fremtid vil blive overført til PET ved en administrativ beslutning.

PET's opgaver består i dag i at forebygge, efterforske og modvirke foretagender og handlinger, der kan udgøre en fare for bevarelse af Danmark som et frit, demokratisk og sikkert samfund. Det vil navnlig sige forebyggelse og efterforskning af terrorisme.

Med udvidelsen kommer PET's arbejdsområde også til at dække "den alvorligste organiserede kriminalitet". Der er på nuværende tidspunkt ikke udmeldt klare kriterier, der afgrænser de former for organiseret kriminalitet, PET skal beskæftige sig med fremover.

Der vil gælde forskellige regler for PET's arbejde og for tilsynet med PET, alt efter om en sag hører til under PET's arbejde med terror eller under PET's arbejde med den alvorligste organiserede kriminalitet.

Som eksempel kan nævnes lovudkastet til retsplejelovens § 110 a, stk. 2, hvorefter PET i sit arbejde med terror (straffelovens kapitel 12 og 13) får en væsentligt videre og mindre kontrolleret adgang til oplysninger fra andre myndigheder end den, der vil gælde for PET's arbejde med den alvorligste organiserede kriminalitet.

I PET's arbejde med terror er efterforskningen i konkrete sager ikke undergivet statsadvokaternes tilsyn. Tilsynet i disse konkrete sager foretages – uden for specifikke bestemmelser om domstolskontrol – alene af justitsministeren på baggrund af PET chefens direkte afrapportering til denne. Inden for PET's arbejde med den alvorligste organiserede kriminalitet vil efterforskningen i konkrete sager derimod ifølge Justitsministeriets udmelding være forankret i den relevante politikreds og underlagt tilsyn af statsadvokaten.

Det giver Advokatrådet anledning til bekymring, at der med lovudkastet foreslås nye beføjelser til PET inden for terrorbekæmpelse på et tidspunkt, hvor det endnu ikke er klarlagt nøjagtig hvilke opgaver, PET skal beskæftige sig med fremover. Det er således ikke muligt på nuværende tidspunkt at redegøre nærmere for, hvorledes PET og omverdenen skal skelne mellem PET's nye og gamle opgaver og dermed få klarhed over, nøjagtig hvilke beføjelser PET har i en given konkret sag – og hvem der har tilsynet med PET i sagen.

For så vidt angår tilsynet med PET's konkrete efterforskning i de nye sager, har Advokatrådet modtaget Justitsministeriets udmelding om tilsyn fra statsadvokaterne

med tilfredshed. Men hvis tilsynet på dette område skal være effektivt, kræver det som anført en klar opdeling mellem PET's nye og gamle opgaver.

Under alle omstændigheder kan det give anledning til betænkeligheder, hvis det bliver PET selv, der uden noget overordnet, effektivt tilsyn med de enkelte sager træffer afgørelse om, hvorvidt en sag har forbindelse til terror med deraf øgede beføjelser, eller om sagen alene vedrører den alvorligste organiserede kriminalitet. Der må således efter Advokatrådets opfattelse indføres tilsyn særligt med henblik på at sikre, at PET ikke bevidst eller ubevidst i en konkret sag skaber en kobling mellem alvorlig organiseret kriminalitet og terror, selvom den konkrete sag ikke giver grundlag for det.

I forbindelsen med koblingen mellem den alvorligste organiserede kriminalitet og terror bemærker Advokatrådet, at Justitsministeriet i sin besvarelse af spørgsmål 171 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg i indeværende Folketingssamling har oplyst, at overførslen af dele af NEC til PET først og fremmest sker for at skabe grundlag for en yderligere styrkelse af den operative (efterforskningsmæssige) indsats på terrorområdet.

Justitsministeriet synes hermed at have skabt en generel formodning for en sammenhæng mellem den alvorligste organiserede kriminalitet og terror(finansiering), som Advokatrådet ikke finder nogen dokumentation for i hverken embedsmandsrapporten om terror, regeringens handlingsplan eller Justitsministeriets udmelding om overførslen fra NEC til PET.

Udvidelsen af straffelovens terrorbestemmelser

På det mere generelle plan bemærker Advokatrådet endvidere, at Straffelovrådet i sin betænkning afgivet i februar 2006 om det strafferetlige værn mod terrorisme har foreslået en væsentlig udvidelse af straffelovens bestemmelser om terrorisme med henblik på at opfylde to internationale konventioner på terrorbekæmpelsesområdet.

Det foreliggende lovudkast om nye beføjelser til PET i sager om overtrædelse af straffelovens kapitel 12 og 13 bør således ikke læses alene på baggrund af de nuværende bestemmelser i disse kapitler i straffeloven, idet disse bestemmelser må forventes udvidet som foreslået af Straffelovrådet.

De generelle usikkerheder forbundet med lovudkastet knytter sig således ikke alene til PET's arbejdsområde men også til straffelovens terrorbegreb.

Lovudkastets enkelte dele giver i øvrigt anledning til følgende bemærkninger:

Forslaget til retsplejelovens § 110 a, stk. 2.

Ifølge gældende ret skal der foretages en interesseafvejning, hvis PET ønsker at få udleveret fortrolige oplysninger om borgerne fra andre myndigheder.

De myndigheder, der har oplysninger om borgernes rent private forhold, f.eks. politiske eller helbredsmæssige oplysninger, skal således – når PET anmoder om at få oplysningerne – vurdere, om videregivelsen til PET sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrundet hemmeligholdelse, herunder hensynet til den, som oplysningen angår, jf. forvaltningslovens § 28.

Ifølge forslaget skal hverken myndighederne eller PET fremover foretage denne interesseafvejning.

Hensynet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger om borgerne skal således ikke længere inddrages, når PET anmoder om oplysninger til brug for arbejdet med forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13. Betingelsen for at udlevere oplysninger bliver alene, at oplysningerne "kan have betydning" for PET's opgaver inden for det angivne område.

Af regerings handlingsplan for terrorbekæmpelse og lovudkastets bemærkninger fremgår, at hensynet til PET's opgaver ofte vil medføre, at den interesseafvejning, der skal foretages i dag, vil falde ud til, at PET godt kan få udleveret de fortrolige oplysninger. Dette skyldes, at hensynet til at forebygge og efterforske de meget alvorlige forbrydelser ofte vejer tungere end hensynet til oplysninger om borgernes rent private forhold. Advokatrådet kan tilslutte sig denne vurdering.

Advokatrådet kan derimod ikke tilslutte sig, at det forhold, at interesseafvejningen efter de nugældende regler ofte falder ud til, at PET skal have udleveret oplysningerne, bør medføre, at man afskaffer interesseafvejningen. Man bør fortsat inddrage hensynet til at beskytte fortrolige oplysninger om borgernes rent private forhold, når PET anmoder om oplysninger.

De usikkerhedsmomenter og det tidsforbrug, der måtte være forbundet med interesseafvejningen i dag, kan heller ikke føre til, at man skulle afskaffe interesseafvejningen. Usikkerheder forbundet med interesseafvejningen kan på fuldt betryggende og passende vis afgøres af domstolene, og ressourcerne inden for forvaltningen kan prioriteres sådan, at anmodning om oplysninger i de allermost alvorlige straffesager ekspederes før alt andet.

Det skal bemærkes, at PET ifølge forslagets bemærkninger også kan anmode om løbende at få tilsendt alle nye oplysninger om en borger, så snart andre myndigheder modtager dem. Endvidere er det ikke nogen betingelse, at PET's anmodning retter sig imod en bestemt (navngiven) person. Hvis de øvrige betingelser i forslaget er opfyldt, kan PET således f.eks. anmode om at få oplysninger om alle, der i et bestemt tidsrum blev bragt til skadestuerne i et givent område. Den manglende

interesseafvejning kan således få betydning for mange fortrolige oplysninger om borgerne.

I sidste ende er det i dag domstolene, der i tvivlstilfælde foretager interesseafvejningen og dermed værner om hensynet til at hemmeligholde oplysninger om borgernes rent private forhold. Det sker, hvis den myndighed, der ligger inde med oplysningerne, ikke mener, at betingelserne for at udlevere oplysningerne til PET er opfyldt. Fremover vil heller ikke domstolene kunne komme til at foretage denne interesseafvejning, idet den er fjernet fra loven. Dertil kommer, at mulighederne for at sætte spørgsmålstejn ved PET's anmodning inden for det givne område i realiteten bliver fjernet for den myndighed, der ligger inde med de fortrolige oplysninger, hvorfor det ikke vil komme på tale overhovedet at indbringe sådanne sager for domstolene.

På denne baggrund kan Advokatrådet ikke støtte forslaget til § 110 a, stk. 2.

Under alle omstændigheder burde overvejelserne om lempelse af PET's adgang til at indhente oplysninger fra andre myndigheder inden for terrorområdet afvente afklaring af PET's fremtidige arbejdsområde såvel som sikring af et effektivt tilsyn af PET's konkrete opdeling af sagerne i sager om terror og sager om organiseret kriminalitet.

Overvejelserne burde ligeledes afvente PET-udvalgets (Wendler Pedersen udvalgets) betænkning, der ifølge kommissoriet blandt andet vil omfatte nye og klare regler om PET's registrering af oplysninger og borgernes adgang til oplysninger om dem selv hos PET.

Forslaget til retsplejelovens § 783, stk. 2.

Telefonaflytning er et væsentligt indgreb i privatlivets fred, som kan være nødvendigt som led i efterforskning af kriminalitet af en vis grovhed. Men det må sikres, at de telefonnumre mv., der aflyttes, rent faktisk bliver brugt til at give meddelelser til eller fra en mistænkt.

Under den gældende ordning er det domstolene, der som uafhængig instans forud for aflytningen af hver enkelt telefon kontrollerer politiets oplysninger om, at en bestemt mistænkt benytter netop denne telefon.

Med forslaget kan domstolene inden for sager om overtrædelse af straffelovens kapitel 12 og 13 træffe bestemmelse om, at en bestemt mistænkt kan aflyttes, hvorefter politiet så uden forudgående domstolskontrol kan iværksætte aflytning af de telefoner mv., som efter politiets antagelse bliver brugt til at give meddelelser til eller fra den mistænkte. Retten og den advokat, der skal varetage de berørte borgere

interesser i sagen, underrettes først om de aflyttede telefonnumre, når tidsrummet for aflytningen er udløbet.

At foretage koblingen mellem en bestemt mistænkt og et bestemt telefonnummer mv. er ikke nogen formsag. En mistænkt kan benytte sig af mange kommunikationsmidler, herunder også telefoner, der tilhører arbejdsgivere, familiemedlemmer mv. Aflytningen kan således komme til at berøre en bred kreds af personer, der for en dels vedkommende befinder sig i periferien af den mistænktes omgangskreds.

Derfor er bestemmelserne bygget sådan op, at det ikke er tilstrækkeligt til at foretage en aflytning af en telefon, at en mistænkt i en alvorlig sag benytter telefonen, og at det må antages at være af afgørende betydning for efterforskningen at aflytte den. Man skal endvidere for hver enkelt telefonnummers vedkommende overveje, om det efter aflytningens formål, sagens betydning og den krænkelse og den ulempe, som indgrebet må antages at forvolde den eller de personer, som det rammer, ville være et uforholdsmæssigt indgreb at aflytte telefonen, jf. retsplejelovens § 782, stk. 1, (proportionalitetsprincippet).

Advokatrådet ville finde det mest passende fortsat at lade domstolene træffe afgørelse om aflytning af hvert enkelt telefonnummer mv. for at sikre en uafhængig kontrol af politiets vurderinger og en uafhængig afvejning af hensynene til at foretage aflytningen over for hensynet til f.eks. arbejdskollegaer, hvis samtaler ville blive aflyttet. På den måde kunne man endvidere fortsat sikre, at en advokat på forhånd havde mulighed for at udtale sig på vegne af de, der ville blive ramt af indgrebet.

Det bemærkes i øvrigt, at den foreslåede lovtekst kunne efterlade det indtryk, at proportionalitetsprincippet ikke vil være af betydning for politiets beslutning om aflytning af et bestemt telefonnummer. Således omtaler forslaget alene, at politiet efterfølgende skal underrette retten om de bestemte grunde, der var til at antage, at der fra de pågældende telefonnumre blev givet meddelelser til eller fra en mistænkt.

Forslaget til § 783, stk. 2, er blandt andet begrundet med, at den nuværende ordning kan medføre en meget væsentlig ressourcemæssig belastning af såvel politi som domstole, idet de mistænkte på grund af den teknologiske udvikling anvender stadig flere kommunikationsmidler og udskifter dem hyppigt.

Hertil skal Advokatrådet bemærke, at telefonaflytninger efter Advokatrådets opfattelse udgør et indgreb i privatlivets fred af en så væsentlig karakter, at bemærkningernes omtale af ressourcemæssige hensyn ikke burde kunne fjerne den forudgående domstolskontrol heraf.

Det er Advokatrådets opfattelse, af domstolene i dag løfter opgaven med at kontrollere aflytningerne forudgående på en hurtig og effektiv måde, som vil kunne styrkes yderligere med domstolsreformens forslag om koncentration af byretterne.

Dertil kommer, at forslaget alene omfatter aflytninger med tilknytning til overtrædelse af straffelovens kapitel 12 og 13, som må antages at udgøre et relativt begrænset antal sager. Synspunktet om, at den nuværende ordning er for ressourcekrævende, burde efter Advokatrådets opfattelse ledsages af en opgørelse over, hvor mange kendelser domstolene i dag afsiger i sager om overtrædelse af de nævnte kapitler i straffeloven og i hvor mange af disse tilfælde, der afholdes retsmøder med fremmøde.

Endelig skal det bemærkes, at politiet allerede i dag har muligheden for at iværksætte en aflytning uden forudgående domstolskontrol, såfremt øjemedet ville forspildes, hvis man skulle afvente en retskendelse. I så fald sker domstolskontrollen efterfølgende, jf. § 783, stk. 3. Med denne generelle regel er der således taget tilstrækkeligt hensyn til, at det i helt særlige situationer kan være nødvendigt at iværksætte en telefonaflytning uden forudgående domstolskontrol.

Forslaget til § 791 a

Lovforslaget og bemærkningerne anvender gennemgående betegnelsen teleobservation for forslaget om, at politiet kan indhente oplysninger om lokalisering af en mobiltelefon.

Advokatrådet finder anledning til at påpege, at denne betegnelse ikke synes fuldstændig dækkende.

De gældende bestemmelser om observation i retsplejelovens § 791 a omhandler alle tilfælde, hvor politiet som ved almindelig skygning har kendskab til, hvor den mistænkte befinder sig, eller kendskab til en bestemt lokalitet, som bør observeres.

I forhold til de gældende bestemmelser om observation vil den væsentligste ændring således bestå i, at politiet får adgang til at lokalisere den mistænkte (for derefter at observere ham).

Indgrebet burde således betegnes "telelokalisering" eller lignende, for at klargøre forskellen til observation.

Endvidere bemærker Advokatrådet, at den foreslåede henvisning i § 791 a, stk. 8, til § 783 som anført i bemærkningerne vil medføre, at en kendelse om teleobservation ifølge lovudkastet kan gives på en bestemt person, hvorefter politiet i første omgang selv må vurdere, hvilke mobiltelefoner, der kan lokaliseres på baggrund af kendelsen.

Efter Advokatrådets opfattelse burde man ved introduktionen af et nyt redskab som "telelokalisering" under alle omstændigheder bibeholde domstolenes forudgående kontrol af sammenhængen mellem en bestemt mistænkt og en bestemt mobiltelefon, indtil man havde indhentet nærmere erfaringer om ordningen.

Forslagene vedrørende lov om forbud mod tv-overvågning

Overordnet set finder Advokatrådet anledning til at bemærke, at forslagene om henstilling og pålæg vedrørende tv-overvågning mest hensigtsmæssigt kunne have været behandlet af tv-overvågningsudvalget, som et naturligt led i udvalgets overvejelser om udvidelse af adgangen til tv-overvågning og samspillet mellem tv-overvågningsloven og persondataloven.

Endvidere kunne lovudkastets bemærkninger med fordel udbygges på dette punkt med henblik på det bedst mulige beslutningsgrundlag for Folketinget. Således savner Advokatrådet en omtale af sammenhængen mellem forslagene om tv-overvågning og forslaget til retsplejelovens § 110 a, stk. 2, om videregivelse af oplysninger til PET.

Konsekvensen af en sammenstilling af disse regler synes at være, at en politidirektør kan henstille til et hospital at installere tv-overvågning af f.eks. venterum, samt pålæg om opbevaring af optagelserne, hvorefter PET kan indhente tv-optagelserne fra hospitalet inden for rammerne af retsplejelovens § 110 a, stk. 2

Med venlig hilsen

Henrik Rothe

Folketinget - Retsudvalget

Christiansborg, den 20. december 2005

Udvalget udbeder sig - i 5 eksemplarer - ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

REU alm. del

139 Ministerens kommentar udbedes til kronikken i Politiken den 17/12-05: "PET - et politi i politiet?" af Ole Stig Andersen.

P.u.v.

Peter Skaarup
formand.

PET - et politi i politiet?

Af OLE STIG ANDERSEN

En tidligere chef for Politiets Efterretningsstjeneste anbefaler, at PET i terrorbekæmpelsen placeres under rigspolitichefen i stedet for at forstærke en udvikling af et selvstændigt politi i politiet.

BETÆNKNINGEN om 'Det danske samfunds indsats og beredskab mod terror', som blev afgivet af en tværministeriel arbejdsgruppe i oktober måned 2005, har allerede været genstand for megen debat.

Ved læsningen af betænkningen fik jeg associationer til George Orwells '1984', hvor der er fuld kontrol med borgerne, og hvor afvigere får hjælp og bistand af kærlighedsministeriet. Andre har tilsyneladende følt et lignende ubehag, og debatten på dette punkt er i

fuld gang. Som tidligere chef for PET finder jeg anledning til at pege på nogle andre problematiske elementer i arbejdsgruppens anbefalinger.

Alle venter på regeringens udspil i form af justitsministerens lovudkast, men betænkningen indeholder også forslag, som kan gennemføres administrativt, og som derfor ikke kræves medtaget i et kommende lovforslag.

Efter min opfattelse bør nogle af disse forslag drøftes i det offentlige rum - også fordi PET ved en gennemførelse af

forslagene vil få et meget omfattende ansvarsområde.

Man har altid udtrykt frygt for, at PET - det hemmelige politi - skulle udgøre en stat i staten. Denne frygt er efter min mening ubegrundet, men arbejdsgruppens forslag må væk! bekymring, fordi de anbefalede tiltag vil styrke PET's stilling som et politi i politiet.

FOR AT forstå bekymringen må vi gå lidt tilbage i tiden. Den aktuelle frygt for terrorisme får en til at tænke tilbage på den frygt, som helt berettiget i den kolde krigstid - som i øvrigt også var præget af terrorisme - beherskede skiftende danske regeringer og store dele af den danske befolkning.

Selv om man ikke skal nedvurdere frygten for terror, må man vel kunne enes om, at frygten dengang hørte hjemme på et kvalitativt højere niveau end den frygt, vi oplever i dag. Dengang var der tale om en trussel mod selve den danske stats eksistens og selvbestemmelse. Før som nu er skrækscenariet en politistat, hvor borgerne i detaljer våges af myndighederne. Tidligere kunne truslen ude fra, medens den nu - end i meget modereret form - kommer fra os selv.

Man bør også huske, at der i den kolde krigstid herskede en fast overbevisning om, at der internt i Danmark fandtes mennesker, der havde forbindelse til lovlige politiske grupperinger, men som udførte undergravende virksomhed, og som for nogles vedkomme havde et ulovligt samarbejde med fremmede magter.

Dette sidste nævnes kun for at illu-

2.
strere den komplicerede arbejdsopgave, som PET dengang stod over for.

Kontrollen med PET under disse forhold var ikke uden vanskeligheder. PET's efterforskningsvirksomhed var som en helt nødvendig forudsætning omgærdet med megen hemmelighedskræmmeri. Det var vel også dette forhold, som var en del af baggrunden for politikernes frygt for, at PET skulle blive en stat i staten. Det var nok også delvis forklaringen på, hvorfor PET dengang ikke kunne udstyres med de 'muskler', som PET har i dag.

Den gode nyhed er, at PET's arbejde bortset fra egentlige efterretningssager bedre kan kontrolleres end i den kolde krigs tid. PET har naturligvis behov for at beskytte sine kilder og sikre fortroligheden i samarbejdet med fremmede efterretningstjenester, men dette gælder også det almindelige politi, som ligeledes skal beskytte kilder og værne om sit samarbejde med fremmede politiafdelinger. Det afgørende for min betragtning er, at der i dag i modsætning til dengang næppe er grundlag for at frygte, at oplysninger om PET's arbejdsmetoder samt resultater af PET's efterforskning kan blive lækket til fjenden. Jeg går derfor ud fra, at denne problematik vil blive behandlet i det kommende lovdraft.

Ud over dette tilbageblik kan der være grund til at minde om PET's struktur og særlige rolle inden for det almindelige politi.

PET er i dag Danmarks nationale sikkerhedstjeneste. I navnet ligger imidlertid også, hvad der nok var den oprindelige funktion, at PET er Politiets

Efterretningstjeneste. PET udfører altså en særlig servicefunktion i forhold til det almindelige politi.

I en række lande, herunder Vesttyskland, England og Holland, valgte man efter Anden Verdenskrig at organisere den interne sikkerhedstjeneste som en civil tjeneste uafhængig af politiet. Dette skyldes bl.a. de tyske erfaringer med det hemmelige politi (Gestapo). En civil organisation har ikke politiets almindelige efterforskningsmæssige beføjelser. De civile tjenester kan udarbejde trusselvurderinger på basis af oplysninger indhentet gennem kilder og tekniske efterforskningskridt, men de kan ikke arreistere og afhøre mistænkte eller sigtede. Er en sag nået til denne fase, overtager politiet sagen. De civile tjenester har heller ikke sikkerhedsopgaver i form af bodyguardvirksomhed (VIP-opgaver).

I Danmark valgte man at fortsætte med at lade sikkerhedstjenesten være en del af politiet. I praksis betyder dette næppe meget. PET overlader sager, som har været genstand for PET's efterforskning, og som er blevet 'grydeklare' til det lokale politi. PET begynder i min tid at få bodyguardopgaver (VIP-opgaver), og så vidt jeg ved, er der sidenhen på dette område sket en nærmest eksplosiv udvikling.

PET er en afdeling under rigspolitiets chefen, men det er PET-chefen og ikke rigspolitiets chefen, som alene har sæde i Regeringens Sikkerhedsudvalg som det underordnede 'Embedsmandsvalg' for sikkerhedsspørgsmål. Det rejser spørgsmålet om placering af ansvaret, når noget måtte gå galt. Er rigspolitiets chefen ansvarsfri, og

bør han i givet fald være det? Og hvilket selvstændigt ansvar bærer PET-chefen?

Den bizarre danske ordning blev konstrueret, da man efter en tjenestemandssag havde forflyttet PET-chefen til et politimesterembede. Den pågældende havde bestyret et selvstændigt embede, men nu blev efterfølgeren placeret lavere i hierarkiet, men uden at dette, som nævnt, fik betydning for PET-chefens afgørende forbindelse til Justitsministeriet og regeringen.

Jeg har haft og har fortsat fuld forståelse for, at PET-chefen i egentlige efterretningssager har en meget central placering i forhold til den politiske magt i landet, men denne særstatus bør efter min opfattelse begrænses til dette kerneområde.

Efter dette tilbageblik og syn på PET's placering i Rigspolitiet, kan man spørge, om PET er på vej til at udvikle sig til et selvstændigt politi i politiet. Eller med andre ord: Får PET for stor magt?

Når der er grund til nu at rejse dette spørgsmål, så skyldes det ikke mindst, at arbejdsgruppens anbefalinger nr. 5-8, hvis de gennemføres, får stor betydning for PET's ansvarsområde.

Det mest betænkelige ved dette afsnit i betænkningen er punkt 15, hvorefter hovedparten af Rigspolitiets Nationale Efterforskningsstøttecenter (NEC) overføres til Politiets Efterretningstjeneste med det formål at styrke den operative indsats på terrorområdet. Herved får PET udvidet sit ansvarsområde betragteligt. NEC - og jeg citerer - beskæftiger sig i dag med overvågning

3
og analyse af organiseret kriminalitet, kvindehandel, pengefalsk, kontrabande, narkotika og rejseholdsbistand til kredsen. NEC er også ansvarlig for Rigspolitiets døgnbemandede kommunikationscenter og det internationale politisamarbejde (Interpol, Europol, Schengen og Baltic Sea Task Force m.v.). Det fremgår af betænkningen, at NEC på nationalt plan indsamler og behandler alle typer information. NEC koordinerer lokale efterforskningsmæssige aktiviteter, og man yder rådgivning og assistance til det øvrige politi.

Det foreslås altså, at PET nu også skal beskæftige sig med en række forbrydelsesformer, som er karakteriserede ved at have en international dimension. I en globaliseret verden må man i øvrigt forvente, at flere og flere forbrydelser får internationale forgreninger, hvilket efter arbejdsgruppens logik vel må få som konsekvens, at yderligere ansvarsområder i fremtiden kan forventes overført til PET.

Efter arbejdsgruppens forslag får PET ansvaret for at foretage overvågning og analyse af de nævnte forbrydelser, og PET skal koordinere de lokale efterforskningsmæssige aktiviteter samt yde rådgivning og assistance til det lokale politi.

Arbejdsgruppen foreslår, at det kun er hovedparten af NEC's arbejdsopgaver, som skal overføres til PET. Dette udsagn uddybes ikke, hvilket er en betragtelig svaghed ved forslaget. Man anvender et vagt udtryk "hovedparten", og man kan så senere hen vælge at overføre næsten alt eller kun noget. Som et minimum kunne man have angivet

nogle pejlemærker for de kommende overvejelser på dette punkt.

Efter min opfattelse skal man være yderst varsom med at blande almindelig kriminalitetsbekæmpelse sammen med PET's efterretningsmæssige opgaver. Jeg er da heller ikke bekendt med andre lande i Europa, hvor så omfattende opgaver udføres af de nationale sikkerhedstjenester. I de lande - som Tyskland, England og Holland - hvor sikkerhedstjenesten er civil, kan en sådan sammenblanding organisatorisk ikke lade sig gøre.

Man udfører vistnok - uden at jeg kender omfanget - allerede politimæssige opgaver af den nævnte karakter, men på et eller andet tidspunkt bør udviklingen gøres til genstand for en principiel debat. Og hvorfor ikke nu?

Det er klart, at der er rationelle argumenter for at give efterforskningen større tyngde ved at samle den ét sted, men hvorfor skal det være under PET i stedet for (fortsat) under NEG?

TERRORHANDLINGER består efter den danske straffelov af en række almindelige, men meget grove forbrydelser. Da terrorhandlinger er politisk motiverede, har det været ikke blot naturligt, men også nødvendigt, at efterretnings-tjenesterne på dette område har haft et intensivt samarbejde. Dette kan ikke anfægtes, og herved adskiller terror sig fra de andre nævnte forbrydelser af international karakter, som har været håndteret i det almindelige internationale politisamarbejde. Men når terroren går i land, vil det for mig være mest naturligt, om ansvaret for den danske nationale indsats blev placeret

hos rigspolitichefen i et samarbejde med de lokale politimestre. PET vil fortsat skulle levere oplysninger fra kilder og udenlandske efterretningstjenester samt udarbejde trusselsvurderinger. En sådan ordning vil kunne have den fordel, at rigspolitichefen ville få et selvstændigt og synligt ansvar på dette område, ligesom han (eller hun) fuldt ansvarlig vil kunne deltage i overvejelserne i det øverste statsapparat som beskæftiger sig med terrorbekæmpelsen.

Det centrale sigte med mit forslag er at placere PET i terrorbekæmpelsen på rette sted under rigspolitichefen i stedet for at forstærke en udvikling af et selvstændigt politi i politiet. Risikoen ved at lade stå til med hensyn til at placere mere og mere ansvar samt flere og flere arbejdsopgaver i PET er bl.a., at efterforskningen i kriminelle sager uønsket omfang bliver underkastet de samme vilkår, der gælder for egentlige efterretningssager.

For efterretningssager gælder princippet *need to know*, som stiverent udfyldes og administreres af PET. I efterretningstjenesterne har man udviklet et system, hvorefter dokumenter klassificeres i forskellige kategorier, hvilket suppleres med, at man efter detaljerede regler og procedurer fastsætter, hvilke personer der kan få adgang til oplysningerne på de forskellige niveauer. Mine betænkeligheder opstår, såfremt dette system overføres til almindelige straffesager, uanset hvor alvorlige disse måtte være. Dette vil bl.a. betyde, at forsvarsadvokater for sigtede/tiltalte ikke vil kunne få et samlet overblik over sagsforløbet i sådanne sager. Man risi-

kerer, at en forsvarer aldrig på en tilfredsstillende måde kan få forklaret, hvad det var for oplysninger, der førte til sagen mod hans klient, og forsvareren får ikke mulighed for at vurdere lødigheden af de efterretningskilder, som var medvirkende til at sætte sagen i gang. Ulemperne her ved illustreres af den aktuelle beretning i Politiken om sagen mod Arne Herlov Petersen.

EN ANDEN anbefaling (nr. 1) går ud på, at der i PET etableres et center for antiterroranalyse. Umiddelbart må det virke uforståeligt, at man kan have noget imod en central analyseafdeling, selv om denne placeres i PET.

For at en regering på et forsvarligt grundlag skal kunne træffe afgørelse i disse meget alvorlige sager, må den have en vurdering baseret på et faktisk grundlag, som bør være så omfattende og pålideligt som muligt. Det er stedse et problem for beslutningstagerne, at ikke alle oplysninger, der lægges til grund, kan verificeres. F. eks. er det ikke muligt at efterprøve oplysninger, der modtages fra fremmede efterretnings-tjenester eller endog ikke fra egne kil-ler. Oplysninger kan i større eller min-dre omfang sandsynliggøres, men ikke evises. I sidste ende vil det være et spørgsmål om tillid. Lidt (for) skarpt kan man måske sige, at PET i efter-retningssager har monopol på sandhe-den. Ingen minister eller dommer kan ændre heri.

For at bruge et billede kan man sige, at PET's opfattelse af sandheden kan sammenlignes med det billede, man ser i et kalejdoskop. PET har nærmest pligt til at gå ud fra worst case. Dette ud-

gangspunkt får betydning for det bil-lede, som vises i PET's kalejdoskop. Andre myndigheder og instanser har hver deres kalejdoskop, hvori deres 'glasstumper' er rystet sammen på en anden måde. Nu vil det naturligvis væ-re besnærende, om man i et analysecen-ter kan mødes med hver sit kalejdoskop og i fællesskab blive enige om det 'rette' billede. Men jeg er betænkelig ved at placere et sådant center i PET.

For det første får PET en domneren-de rolle, når 'sandheden' skal beskrives og vurderingen til brug for regeringen skal udformes. Under disse forhold bli-ver det normalt umuligt for regeringen ikke at lægge et sådant centers vur-dering til grund.

For det andet vil det efter min op-fattelse være en fordel, om de implicere-de myndigheder hver for sig kan be-holde deres eget kalejdoskop, således at ministrene kan få indblik i, at sand-heden i de forelagte sager ikke nødven-digvis er helt entydig, og at der er nuan-cer i vurderingerne.

Derfor bør styringen af det nødveni-ge analysearbejde ikke placeres i PET med risiko for, at trusselsbilledet læg-ges fast i PET's optik. Det kan være en god ide med et sådant center, men det bør organisatorisk knyttes til regering-ens Sikkerhedsudvalg, og det skal un-der alle omstændigheder være muligt på højt embedsmandsplan at ryste ka-lejdoskopet. Og det gør man bedst ved alene at lade PET være underleveran-dør af oplysninger og vurderinger.

Arbejdsgruppens anbefalinger inde-holder ingen overvejelse om, hvilke an-dre muligheder der kunne vælges for at styrke den operationelle indsats mod

terrorisme og anden alvorlig kriminali-tet. Betænkningen omtaler heller ikke de igangværende overvejelser om en re-form af politiet.

EFTER MIN opfattelse kan den omstæn-dighed, at PET har ansvaret for VIP-opgaver, ikke få afgørende betydning for, om man skal følge arbejdsgruppens forslag eller ej. Jeg har selv i sin tid brugt det argument, at VIP-opgaver bør placeres i den politiafdeling, som er nærmest de afgørende efterretnings-mæssige oplysninger, men dette er kun et blandt flere synspunkter, og under alle omstændigheder kan argumentet ikke få afsmittende effekt for arbejds-gruppens forslag om en overførsel af NEC's arbejdsopgaver til PET.

Jeg har omtalt nogle forhold, som efter min opfattelse sætter et spørgs-målstegn ved, om det er rimeligt under overskriften 'kampen mod terror' at samle så megen magt og ansvar i PET. Afslutningsvis vil jeg derfor opfordre til, at der iværksættes en grundig og ind-gående vurdering af de foreslåede inter-ne omstruktureringer af politiets for-hold. Beslutningerne haster næppe me-re, end at de kan vedtages som led i den samlede terrorlovgivning og under hen-syn til den gennemgribende ændring i politiets struktur, der alligevel skal be-handles i Folketinget umiddelbart i be-gyndelsen af det nye år.

OLE STIG ANDERSEN

KRONIKEN I MORGEN
HENRIK FRIEDIGER
Med lemmet som læse
- don Quixote og don Jørgen

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen

Retsudvalget
REU alm. del - Svar på Spørgsmål 139
Offentligt

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

MODTAGE

19 JAN 2006 1305

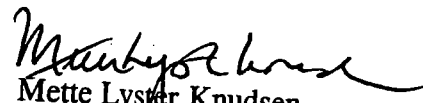
Dato:
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh.: Linda Bjørk Nielsen
Sagsnr.: 2005-150-0057
Dok.: LBN41121

+ bilag

Afgodt med
A/1-06

Vedlagt fremsendes i 5 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 139 af 20. december 2005 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Lene Espersen

Mette Lyster Knudsen

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2005-150-0176
Dok.: TFR40068

Besvarelse af spørgsmål nr. 139 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Spørgsmål:

"Ministerens kommentar udbedes til kronikken i Politiken den 17/12-05: "PET – et politi i politiet?" af Ole Stig Andersen"

Svar:

I kronikken udtrykker Ole Stig Andersen betænkeligheder ved to af anbefalingerne i rapporten om "Det danske samfunds indsats og beredskab mod terror". Det drejer sig om anbefaling 5 om overførsel af dele af Rigspolicehens Nationale Efterforskningsstøttecenter (NEC) til Politiets Efterretningstjeneste (PET) og anbefaling 1 om etablering af et center for antiterroranalyse i PET.

Regeringen har besluttet at gennemføre anbefalingen i rapporten fra den tværministerielle arbejdsgruppe om terrorbekæmpelse om at overføre dele af NEC til PET med det formål at styrke den operative indsats på terrorområdet.

I lyset af den aktuelt generelt forhøjede terrortrussel i forhold til den vestlige verden sigter den anbefalede overførsel således først og fremmest på at skabe grundlag for en yderligere styrkelse af den operative (efterforskningsmæssige) indsats på terrorområdet. Samtidig sker overførslen for at sikre, at den alvorligste organiserede kriminalitet bliver håndteret af en ny og større organisation, der vil have en større samlet tyngde end de to afdelinger i dag.

Udvidelsen af PET's arbejdsområde til også at omfatte den alvorligste organiserede kriminalitet vil ske administrativt ved en ændring af bestemmelserne om Politiets Efterretningstjeneste af 9. maj 1996. I den forbindelse skal der fastsættes klare kriterier, der afgrænser de former for organiseret kriminalitet, som PET herefter skal beskæftige sig med.

Der er ikke på nuværende tidspunkt taget endeligt stilling til den nøjagtige afgrænsning af, hvilke former for alvorlig organiseret kriminalitet som PET efter overførslen skal beskæftige

sig med, men jeg kan dog oplyse, at den centrale indsats mod og overvågning af handel med kvinder, pengefalsk, kontrabande og narkotika efter planen ikke skal overføres fra NEC til PET.

Jeg er enig med Ole Stig Andersen i, at vi nøje skal overveje, på hvilken måde overførslen nærmere skal ske, idet en sådan udvidelse af PET's arbejdsområde naturligt rejser en række spørgsmål i forhold til PET's virkemåde og samarbejde med det øvrige politi og anklagemyndigheden.

På den baggrund drøfter Justitsministeriet for tiden organisationsomlægningen med Rigspolitichefen, Rigsadvokaten, Politimesterforeningen, Politidirektøren i København, Politiforbundet i Danmark og Politifuldmægtigforeningen.

Ændringen af bestemmelserne om PET vil blive forelagt for Folketingets udvalg vedrørende efterretningstjenesterne (Kontroludvalget).

Som bekendt har regeringen også besluttet at gennemføre anbefalingen i rapporten fra den tværministerielle arbejdsgruppe om terrorbekæmpelse om, at der i PET etableres et center for anti-terroranalyse, der kan udarbejde vurderinger af trusler mod det danske samfund på det bredest mulige grundlag.

Regeringen har – på samme måde som den tværministerielle arbejdsgruppe – fundet, at centret bør oprettes i PET's regi, idet centrets opgaver vil være tæt forbundet med de opgaver, som PET i øvrigt varetager som national sikkerhedsmyndighed. Jeg vil således være den ansvarlige minister for så vidt angår centrets virksomhed, mens ansvaret for de oplysninger og eventuelle vurderinger, de enkelte myndigheder bidrager med, forbliver hos de respektive myndigheder og ressortministre.

Jeg deler ikke Ole Stig Andersens betænkeligheder ved at samle analysearbejdet ét sted. Tværtimod mener jeg, at de internationale erfaringer viser vigtigheden af, at der sker udveksling af oplysninger, herunder efterretningsoplysninger, på tværs af myndighedsskel med det formål at varsle i tide, således at de rette myndigheder bliver i stand til at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at imødegå eventuelle trusler på et så tidligt tidspunkt som muligt.

Der bør derfor fremover i højere grad systematisk foretages og formidles samlede analyser og trusselsvurderinger i relation til terrortruslen mod Danmark.

Forholdene omkring den nærmere etablering af funktionen drøftes for tiden mellem de involverede myndigheder og skal godkendes af Regeringens Sikkerhedsudvalg.

Justitsministeriet
Lovafdelingen

Retsudvalget
REU alm. del - svar på spm. 153
Offentligt

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

Dato: 12 JAN. 2006
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2006-792-0174
Dok.: BBB40294
+ bilag

MODTAGET

13 JAN 2006 10⁴⁰

Den Database indlevering

Afsendt med
E-Post 12/1-06

Vedlagt fremsendes i 5 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 153 af 5. januar 2006 fra Folketingets Retsudvalg.

Lene Espersen

Jørgen Steen Sørensen

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2006-792-0174
Dok.: BBB40295

Besvarelse af spørgsmål nr. 153 af 5. januar 2006 fra Folketingets Retsudvalg.

Spørgsmål:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 21. december 2005 fra Advokatsamfundet vedrørende ”regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse”, jf. REU alm.del – bilag 231.”

Svar:

Justitsministeriet har besvaret Advokatrådets henvendelse ved vedlagte kopi af brev af 11. januar 2006, hvortil der henvises.

Justitsministeriet

Lovafdelingen

11 JAN. 2006

Advokatrådet
Kronprinsessegade 28
1306 København K

Dato:
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh.: Helle Hübertz Krogsøe
Sagsnr.: 2005-730-0246
Dok.: HHM40234

Ved brev af 21. december 2005 har Advokatrådet rettet henvendelse til Justitsministeriet om regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse.

I den anledning kan Justitsministeriet oplyse, at udkast til de lovforslag, der skal udmønte regeringens handlingsplan, for tiden er under udarbejdelse i de berørte ministerier. Det kan endvidere oplyses, at det lovudkast vedrørende ændring af bl.a. retsplejeloven, som er under udarbejdelse i Justitsministeriet, naturligvis i overensstemmelse med sædvanlig fremgangsmåde vil blive sendt i høring forud for fremsættelsen af det endelige lovforslag for Folketinget.

Inden den egentlige høring vil Justitsministeriet endvidere invitere repræsentanter for retsvæsenets centrale aktører, herunder Advokatrådet, til en nærmere drøftelse af de spørgsmål vedrørende opfølgning på handlingsplanen, der henhører under Justitsministeriets område. Justitsministeriet forventer, at denne drøftelse vil kunne ske på grundlag af et udkast til lovforslag.

Justitsministeriet har noteret sig de synspunkter, som Advokatrådet har anført i relation til nogle af de konkrete initiativer i handlingsplanen. Justitsministeriet finder det i den forbindelse mest hensigtsmæssigt, at disse synspunkter indgår i den nævnte drøftelse.

Lene Espersen

Jørgen Steen Sørensen

Folketinget - Retsudvalget

Christiansborg, den 10. januar 2006

Udvalget udbeder sig - i 5 eksemplarer - ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

REU alm. del

157   Ministeren bedes kommentere vedlagte artikel af 25. november 2005 fra Berlingske Tidende: "Rigsadvokate kritisk over for PET-opgaver".

P.u.v.

Peter Skaarup
formand.

e04e5ecb

Rigsadvokat kritisk over for PET-opgaver

Berlingske Tidende 25. november 2005, 1. sektion, side 6

Organiseret kriminalitet: Det er langt fra uproblematisk at lade Politiets Efterretningstjeneste overtage sager om organiseret kriminalitet, mener Rigsadvokaten.

Af Ritzaus Bureau

Rigsadvokaten advarer om, at kontrollen med politiets efterforskning risikerer at blive svækket, hvis regeringen står fast på forslaget om at lade Politiets Efterretningstjeneste overtage sager om den alvorligste organiserede kriminalitet.

Hidtil er kritikken af den planlagte manøvre især kommet fra Politiforbundet i Danmark. Nu siger også landets øverste anklager, at der er grund til at være bekymret.

»Jeg har sagt til Justitsministeriet, at der kan være problemer set i relation til den overordnede anklagemyndigheds forpligtelser,« siger rigsadvokat Henning Fode.

Dermed hentyder han til, at statsadvokaterne og rigsadvokaten skal føre tilsyn med, om politiet overholder loven.

Et embedsmandsudvalg med Nils Bernstein for bordenden har foreslået, at størstedelen af en afdeling under Rigspolitiet, NEC, lægges sammen med PET. Samtidig skal efterforskning af de tungeste sager om organiseret kriminalitet også ind under PETs paraply.

Udsigten til denne sammenkøgte ret har skabt panderynker flere steder. I dag er det Justitsministeriets ansvar, at PET overholder retsplejeloven, mens statsadvokaterne og rigsadvokaten fører tilsyn med det almindelige åbne politi.

Kontrollen sker altså efter hvert sit regelsæt.

Spørgsmålet er, om der også fremover bliver en solid juridisk kontrol med sager om f.eks. narkotika, groft hæleri og andre forbrydelser, hvis de efterforskes af det lukkede PET.

Justitsministeriet har nedsat en arbejdsgruppe til at se på den juridiske kontrol, og blandt medlemmerne er rigsadvokaten.

»Det bliver ikke nemt, men nu må vi se, hvad de kommer med,« siger Henning Fode.

Fortalerne for sammenlægningen har forsikret om, at der bliver vandtætte skotter mellem de to former for lovovertrædelser i det nye udvidede PET. Hertil siger rigsadvokaten: »Tanken med sammenlægningen er jo, så vidt jeg har forstået, at opnå en synergieffekt. Jeg er bange for, at det bliver vanskeligt at holde en klar adskillelse. En eller anden form for sammenblanding bliver vanskelig at undgå,« siger rigsadvokat Henning Fode. Han har i øvrigt tidligere i sin karriere været chef for netop PET.

Flere instanser inddrages

Justitsminister Lene Espersen (K) siger, at Rigsadvokaten ligesom andre aktører vil blive inddraget i den videre proces med en sammenlægning af visse dele af NEC med PET.

»Det er han også blevet orienteret om. Det er planen, at bl.a. Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politimesterforeningen og Politiforbundet skal gennemgå og drøfte den nærmere udformning af sammenlægningen. Siget hermed er netop at sikre, at sammenlægningen kan gennemføres på en sådan måde, at det ikke giver anledning til retssikkerhedsmæssige betænkeligheder,« siger Lene Espersen.

indland@berlingske.dk

Stednavne:

DANMARK

Emneord:

POLITI

Personer:

FODE_HENNING_RIGSADVOKAT

Virksomheder:

POLITIETS_EFTERRETNINGSTJENSTE

Titler:

Alt materiale i InfoMedia er omfattet af lov om ophavsret og må ikke kopieres uden særlig tilladelse.

En del artikler i InfoMedia indeholder links til andre websites. InfoMedia påtager sig intet ansvar for, at sådanne links fungerer, eller at de angivne web-adresser er korrekte.

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen

Retsudvalget
REU alm. del - Svar på Spørgsmål 157
Offentligt

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

Dato: 13 FEB. 2006
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh.: Linda Bjørk Nielsen
Sagsnr.: 2006-150-0185
Dok.: LBN41178

MODTAGET

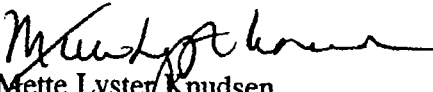
13 FEB. 2006
11.03
Den Centrale Indlevering

+ bilag

13/2-06

Vedlagt fremsendes i 5 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 157 af 10. januar 2006 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Lene Espersen

Mette Lyster Knudsen

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2006-150-0185
Dok.: TFR40079

Besvarelse af spørgsmål nr. 157 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Spørgsmål:

"Ministerens bedes kommentere vedlagte artikel af 25. november 2005 fra Berlingske Tidende: "Rigsadvokat kritisk over for PET-opgaver"

Svar:

Jeg kan henvise til min besvarelse af 19. januar 2006 af spørgsmål nr. 139 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del), hvori jeg bl.a. oplyste, at Justitsministeriet for tiden drøfter organisationsomlægningen med Rigspolitichefen, Rigsadvokaten, Politimesterforeningen, Politidirektøren i København, Politiforbundet i Danmark og Politifuldmægtigforeningen.

Jeg kan i forlængelse heraf oplyse, at der på baggrund af disse drøftelser nu i denne kreds er enighed om de overordnede rammer for organisationsomlægningen.

Udvidelsen af PET's arbejdsområde til også at omfatte den alvorligste form for organiseret kriminalitet vil ske administrativt ved en ændring af bestemmelsen om Politiets Efterretnings-tjeneste af 9. maj 1986.

Ændringen af bestemmelserne om PET vil som tidligere oplyst blive forelagt for Folketingets udvalg vedrørende efterretningstjenesterne (Kontroludvalget).

Der henvises i øvrigt til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 171 (Alm. del).

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen

Retsudvalget
REU alm. del - Svar på spm. 170 - 177
Offentligt

15 FEB. 2006

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.
MODTAGET

Dato
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh.: Linda Bjørk Nielsen
Sagsnr.: 2006-150-0190
Dok.: LBN41220

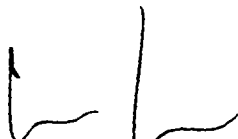
16 FEB. 2006 7 55

15/2-06

+ bilag

Den Centrale Indlevering

Vedlagt fremsendes i 5 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 170-177 af 13. januar 2006 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Lene Espersen

Mette Lystef Knudsen

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2006-150-0190
Dok.: LBN41216

Besvarelse af spørgsmål nr. 170 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Spørgsmål:

”Ifølge udkast til forslag til politi- og domstolsreformen af 15. december 2005 agter regeringen, at overføre dele af det Nationale Efterforskningsstøtte Center (NEC) til Politiets Efterretningstjeneste (PET). Ministeren bedes på den baggrund redegøre for forskellene i de regelgrundlag, som gælder for henholdsvis NECs og PETs arbejde.”

Svar:

Rigspolitichefens Nationale Efterforskningsstøttecenter (NEC) blev etableret som et center under Rigspolitichefens Afdeling A (nu Politiafdelingen) ved Rigspolitichefens rundskrivelse af 10. juni 1998.

NEC blev oprettet med det formål på nationalt plan at indsamle og behandle alle typer information om kriminalitet, at koordinere lokale efterforskningsmæssige aktiviteter samt at yde operationel rådgivning og assistance til det øvrige politi.

NEC beskæftiger sig i dag med overvågning og analyse af organiseret kriminalitet, narkotikakriminalitet, menneskehandel, herunder udnyttelse af personer i prostitutionsmæssig sammenhæng, kvindehandel, pengefalsk, smugling af højt beskattede varer samt rejseholdsbi-stand til politikredsene.

Politikredsene skal løbende indberette alle oplysninger til NEC af betydning for indsatsen inden for de nævnte kriminalitetsområder.

Rigspolitichefen har i dag som udgangspunkt ingen selvstændig operativ beføjelse i politikredsene. I det omfang Rigspolitichefens centrale afdelinger, herunder NEC, yder assistance m.v. til politikredsene, sker arbejdet således som hovedregel på den stedlige politimesters ansvar, jf. retsplejelovens § 114. Rigspolitichefen er dog i medfør af retsplejelovens § 114, stk. 3, tillagt en kompetence til - efter forhandling med vedkommende politimestre - at gennemføre en samordning af den politimæssige indsats i tilfælde, hvor en politiundersøgelse eller anden politimæssig opgave nødvendiggør et samarbejde mellem flere politikredse eller kræver særlige forholdsregler.

Politiets Efterretningstjeneste (PET) har til opgave at forebygge, efterforske og modvirke foretagender og handlinger, der udgør eller vil kunne udgøre en fare for bevarelsen af Danmark som et frit, demokratisk og sikkert samfund.

De handlinger, som i den forbindelse er omfattet af efterretningstjenestens ansvarsområde, er først og fremmest de handlinger, der er kriminaliseret i straffelovens kapitel 12 og 13. Det drejer sig om angreb på statsforfatningen, terrorisme, spredning af masseødelæggelsesvåben, ekstremisme og spionage.

PET's arbejde og metoder er underlagt retsplejelovens almindelige regler på samme måde som det øvrige politi. Retsplejeloven indeholder dog på enkelte områder særlige regler for efterforskning af de forbrydelser, som er omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13. Der er ingen særskilt lovgivning for PET, men der er den 9. maj 1996 udsendt en instruks, der nærmere uddyber efterretningstjenestens opgaver og ansvar.

Som anført i regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse, vil jeg tage initiativ til at overføre hovedparten af Rigspolitichefens Nationale Efterforskningstøttecenter (NEC) til PET. Jeg vil i den forbindelse endvidere tage initiativ til en ændring af bestemmelserne om Politiets Efterretningstjeneste af 9. maj 1996. Ændringen af bestemmelserne vil blive forelagt for Folketingets udvalg vedrørende efterretningstjenesterne.

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2006-150-0190
Dok.: LBN41217

Besvarelse af spørgsmål nr. 171 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Spørgsmål:

"Siden offentliggørelsen af regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse (November 2005) har det stået klart, at regeringen administrativt ønsker at overføre "hovedparten af Rigspolitiets Nationale Efterforskningsstøtte Center (NEC) til Politiets Efterretningstjeneste".

Ministeren bedes på den baggrund nærmere redegøre for, hvilke af NECs ansvarsområder, som skal overflyttes til PET, hvor mange ansatte/årsværk PETs ansattestab vil blive forøget med, og hvor meget PETs budget vil blive forøget med grundet overflytningen?

Ministeren bedes på den baggrund redegøre for, hvorfor en så - må man antage - omfattende omorganisering af Rigspolitiets nuværende struktur og begrundelser herfor ikke er medtaget i regeringens udkast til forslag til politi- og domstolsreform af 15. december 2005 andet end som en bemærkning i lovforslagets bemærkninger?"

Svar:

Som det fremgår af den tværministerielle arbejdsgruppes rapport om det danske samfunds indsats og beredskab mod terror, har arbejdsgruppen anbefalet, at dele af Rigspolitichefens Nationale Efterforskningsstøttecenter (NEC) overføres til Politiets Efterretningstjeneste (PET).

Som det fremgår af regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse, har regeringen besluttet at gennemføre anbefalingen i rapporten med det formål at styrke den operative indsats på terrorområdet.

I lyset af den aktuelt generelt forhøjede terrortrussel i forhold til den vestlige verden sigter den anbefalede overførsel således først og fremmest på at skabe grundlag for en yderligere styrkelse af den operative (efterforskningsmæssige) indsats på terrorområdet. Samtidig sker overførslen for at sikre, at den alvorligste organiserede kriminalitet bliver håndteret af en ny og større organisation, der vil have en større samlet tyngde end de to afdelinger i dag.

Udvidelsen af PET's arbejdsområde til også at omfatte den alvorligste organiserede kriminalitet vil ske administrativt ved en ændring af bestemmelserne om Politiets Efterretningstjeneste af 9. maj 1996. I den forbindelse skal der fastsættes klare kriterier, der afgrænser de former for organiseret kriminalitet, som PET herefter skal beskæftige sig med.

Som jeg oplyste i min besvarelse af 19. januar 2006 af spørgsmål nr. 139 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. Del), har organisationsomlægningen været genstand for drøftelser mellem Justitsministeriet og Rigspolitichefen, Rigsadvokaten, Politimesterforeningen, Politidirektøren i København, Politiforbundet i Danmark og Politifuldmægtigforeningen.

Som anført i min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 157 fra Retsudvalget, er der på baggrund af disse drøftelser nu i denne kreds enighed om de overordnede rammer for organisationsomlægningen.

Efter oplægget til organisationsomlægningen vil der blive overført i alt ca. 160 stillinger til PET, mens der forbliver ca. 120 stillinger i Politiafdelingen.

Der bliver tale om at overføre Rigspolitiets Aktionsstyrke, vidnebeskyttelsen, forhandlergruppen, observations- og teknikgruppen til PET. Herudover vil der blive overført en række efterforskere, analytikere og administrativt personale til PET.

Den type af kriminalitet, der tænkes overført til PET's ansvarsområde, er alene den alvorligste organiserede kriminalitet. Herved menes efter oplægget kriminalitet, der er kendetegnet ved at have en professionel, international eller grænseoverskridende karakter, og som begås under anvendelse af vold, trusler og våben i svært tilgængelige miljøer, hvor sikkerhedsniveauet er højt.

PET får efter oplægget adgang til Politiets Efterforskningsstøtte Database. Det vil på denne baggrund være PET, der, navnlig på grundlag af oplysninger i monitoringsafsnittet for den alvorligste bande- og netværkskriminalitet i Politiets Efterforskningsstøtte Database, får ansva-

ret for at følge op på monitoringen, udarbejde efterforskningsoplæg og i givet fald træffer afgørelse om videregivelse af disse sager til den lokale politikreds.

Efterforskningen forankres herefter i den relevante politikreds efter nærmere aftale med denne og gennemføres med udgangspunkt i det sædvanlige bistandskoncept. Det betyder, at der fortsat – på samme måde som hidtil – vil blive ydet bistand fra centralt hold til politikredsene.

Når efterforskningen forankres i en politikreds, vil sagerne blive behandlet efter de almindelige regler i retsplejeloven, herunder for så vidt angår tilsyn og kontrol af vedkommende statsadvokat. Og i modsætning til ordningen for PET's hidtidige virksomhedsområde, vil eksempelvis telefonaflytninger blive iværksat af politikredsen – under tilsyn af statsadvokat – og ikke af PET.

PET's håndtering af området vil yderligere været undergivet de samme kontrolmekanismer som den øvrige del af PET's virksomhed, dvs. "Wamberg-udvalget" og Folketingets udvalg vedrørende efterretningstjenesterne.

Selve overvågningen af denne alvorligste form for organiseret kriminalitet – dvs. indsamlingen af oplysninger fra navnlig politikredsene – forbliver efter oplægget i Politiafdelingen og føres fortsat i Politiets Efterforskningsstøtte Database under tilsyn af Datatilsynet.

Både det Nationale Efterforskningsstøtte Center (NEC) og Politiets Efterretningstjeneste hører under rigspolicehøveden. En overførsel af dele af det Nationale Efterforskningsstøtte Center til Politiets Efterretningstjeneste kan ske i form af en intern omorganisering af Rigspolitiet, der ikke kræver lovændringer.

På denne baggrund indeholder det udkast til lovforslag om en politi- og domstolsreform, som blev sendt i høring den 16. december 2005, ikke forslag til lovændringer vedrørende en overførsel af dele af det Nationale Efterforskningsstøtte Center til Politiets Efterretningstjeneste, jf. også pkt. 4.1 (afsnit II) i lovudkastets almindelige bemærkninger.

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2006-150-0190
Dok.: LBN41218

Besvarelse af spørgsmål nr. 172 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Spørgsmål:

"Siden offentliggørelsen af regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse (November 2005), hvoraf det fremgår, at regeringen agter at følge anbefalingen om at overføre hovedparten af NECs opgaver til PET, er der i offentligheden fremkommet flere forskellige udlægninger af omfanget af overflytningen.

Eksempelvis har rigspolitichef Torsten Hesselbjerg til TV2 den 23. december 2005 udtalt følgende om de opgaver, som skal flyttes fra NEC til PET: "Hverken kvindehandel, narkokriminalitet heller ikke den almindelige rockerkriminalitet, det er intet med det at gøre. Det er superligaen, helt oppe under loftet – de værste af de værste."

Ministeren bedes på den baggrund redegøre for, hvilke opgaver der skal overføres fra NEC til PET, og om afsættet for den administrative overflytning tages i udtalesen fra rigspolitichefen eller regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse?"

Svar:

Der henvises til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 171 fra Folketingets Retsudvalg (Alm.del).

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2006-150-0190
Dok.: LBN41219

Besvarelse af spørgsmål nr. 173 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Spørgsmål:

"Med udkast til forslag til politi- og domstolsreformen af 15. december 2005 ligger regeringen op til en kraftig reduktion af de nuværende 54 politikredse. Målet er mere bæredygtige politikredse.

Ministeren bedes på den baggrund redegøre for, om det indgår i regeringens administrative overflytning af opgaver fra NEC til PET, at de foreslåede nye og større politikredse skal kunne håndtere efterforskning af mere kompliceret kriminalitet, og om dette vil medføre, at de NEC-opgaver/ansatte som rigspolitchefen omtaler i TV2 den 23. december 2005 vil blive overflyttet til de nye store politikredse?

Ministeren bedes desuden redegøre for, i hvilket omfang "kvindehandel, narkokriminalitet eller almindelig rockerkriminalitet", jf. rigspolitchefens udtalelse til TV2 den 23. december 2005, er fordelt på de 12 nye politikredse, som fremgår udkast til af forslag til politi- og domstolsreformen af 15. december 2005."

Svar:

Der henvises til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 171 og 174 fra Folketingets Retsudvalg (Alm.del).

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2006-150-0190
Dok.: LBN41225

Besvarelse af spørgsmål nr. 174 fra Folketingets Retsudvalget (Alm. del).

Spørgsmål:

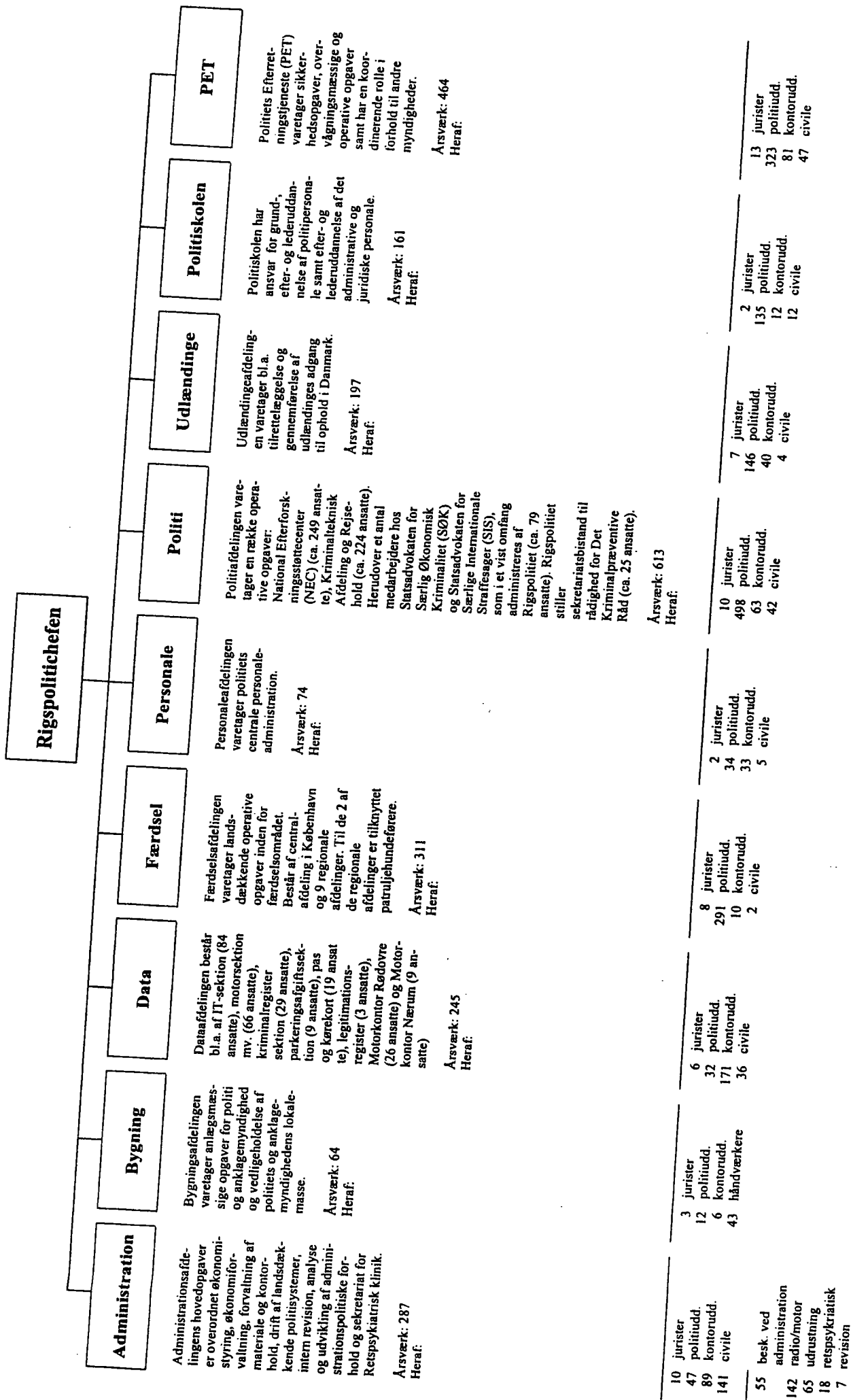
”Af udkast til forslag til politi- og domstolsreformen af 15. december 2005 fremgår det ikke tydeligt, hvilke konsekvenser målet om bæredygtige politikredse og en forstærket indsats mod terror har for rigspolitiets organisation og opgaver.

Ministeren bedes på den baggrund - i et organisationsdiagram for rigspolitiet hvoraf afdelinger, opgaver og årsværk fremgår - redegøre for rigspolitiets organisation nu og efter en eventuel vedtagelse af udkast til forslag til politi- og domstolsreform af 15. december 2005 i lovforslagets nuværende form.”

Svar:

Der vedlægges et organisationsdiagram med angivelse af Rigspolitiets nuværende afdelinger samt deres ansvarsområder og personaletal ved udgangen af 2005.

Som anført i pkt. 4.1 (afsnit II) i de almindelige bemærkninger til lovudkastet om en politi- og domstolsreform vil den fremtidige interne organisering af Rigspolitiet blive overvejet nærmere i forbindelse med gennemførelsen af den foreslåede politireform. Der er således ikke på nuværende tidspunkt taget stilling til den fremtidige interne organisering af Rigspolitiet.

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2006-150-0190
Dok.: LBN41226

Besvarelse af spørgsmål nr. 175 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Spørgsmål:

”Alt afhængig af hvilke NEC-opgaver regeringen påtænker administrativt at overflytte til PET, bedes ministeren redegøre for, hvilke konsekvenser en sådan overflytning vil have for anklagemyndighedens fremtidige tilsyn med opgavevaretagelsen?”

Svar:

Der henvises til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 171 fra Folketingets Retsudvalg (Alm.del).

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2006-150-0190
Dok.: LBN41227

Besvarelse af spørgsmål nr. 176 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Spørgsmål:

"Det fremgår af regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse, at regeringen har til hensigt administrativt at gennemføre arbejdsgruppens anbefaling om at overføre hovedpartens af NEC til PET.

Vil ministeren garantere, at ændringen ikke gennemføres, uden at Folketinget får mulighed for at behandle det konkrete forslag og uden en offentlig debat om det konkrete forslag?"

Svar:

Jeg kan henvise til min besvarelse af 25. januar 2006 af spørgsmål nr. 191 fra Folketingets Retsudvalg (Alm.del).

Som det fremgår af besvarelsen, vil udvidelsen af PET's arbejdsområde til også at omfatte den alvorligste form for organiseret kriminalitet ske administrativt ved en ændring af bestemmelserne om Politiets Efterretningstjeneste af 9. maj 1996.

Som det endvidere fremgår af besvarelsen, er jeg indstillet på at afvente den høring, som Retsudvalget har besluttet at afholde, inden regeringens beslutning om at overføre dele af Rigspolitechefens Nationale Efterforskningsstøttecenter (NEC) til PET endeligt gennemføres i praksis, idet jeg går ud fra, at høringen vil blive søgt afholdt hurtigst muligt.

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2006-150-0190
Dok.: LBN41228

Besvarelse af spørgsmål nr. 177 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Spørgsmål:

"Det fremgår bl.a. af justitsministerens bestemmelser om Politiets Efterretningstjeneste af 9. maj 1996, at PETs formål er at overvåge, forebygge og modvirke foretagender og handlinger, som må antages at rumme en fare for rigets selvstændighed og sikkerhed og den lovlige samfundsorden, herunder i første række de i straffelovens kapitel 12 (forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed) og kapitel 13 (forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder mv.) omhandlede forbrydelser, Og at det påhviler chefen for PET til enhver tid af holde Justitsministeriet direkte underrettet om alle forhold af betydning for landets indre sikkerhed og i det hele om alle forhold af væsentlig betydning inden for efterretningstjenestens virksomhed, herunder om alle vigtigere enkeltsager og kontakter med inden- eller udenlandske myndigheder.

Hvilken konsekvens vil en overflytning af NEC til PET få for ministerens involvering i konkrete straffesager, som ikke er omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13, og hvordan harmonerer forslaget med den faste praksis, hvorefter justitsministeren er yderst tilbageholdende med at gribe ind i konkrete straffesager, som behandles af anklagemyndigheden, og meget tilbageholdende med at gribe ind i den konkrete varetagelse af politimæssige opgaver?"

Svar:

Jeg kan henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 170 og 171 fra Folketingets Retsudvalg (Alm.del).

Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. 171, vil udvidelsen af PET's arbejdsområde til også at omfatte den alvorligste form for organiseret kriminalitet ske administrativt ved en ændring af bestemmelserne om Politiets Efterretningstjeneste af 9. maj 1996. Ændringen heraf vil blive forelagt for Folketingets udvalg vedrørende efterretningstjenesterne.

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen

Retsudvalget
REU alm. del - Svar på Spørgsmål 19
Offentligt

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

Dato: 25 JAN. 2006
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh.: Linda Bjørk Nielsen
Sagsnr.: 2006-150-0196
Dok.: LBN41203

+ bilag

MODTAGE

26 JAN. 2006
Den Centrale indlevering

Afsendt med
E-Post 25/1-06

Vedlagt fremsendes i 5 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 191 af 20. januar 2006 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Lene Espersen

Mette Lyster Knudsen

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2006-150-0196
Dok.: LBN41202

Besvarelse af spørgsmål nr. 191 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Spørgsmål:

"Vil ministeren i lyset af, at Retsudvalget har besluttet at afholde en høring om overførslen af NEC til PET give tilsagn om, at ministeren ikke vil gennemføre en administrativ overførsel, inden udvalget har afholdt høringen?"

Svar:

Som det fremgår af den tværministerielle arbejdsgruppes rapport om det danske indsats og beredskab mod terror, har arbejdsgruppen anbefalet, at dele af Rigspolitiets Nationale Efterforskningsstøttecenter (NEC) overføres til PET.

Udvidelsen af PET's arbejdsområde til også at omfatte den alvorligste organiserede kriminalitet vil ske administrativt ved en ændring af bestemmelserne om Politiets Efterretningstjeneste af 9. maj 1996. I den forbindelse skal der fastsættes klare kriterier, der afgrænser de former for den alvorligste organiserede kriminalitet, som PET herefter skal beskæftige sig med.

Regeringen lægger vægt på en hurtig afklaring af dette spørgsmål, og det fremgår derfor af regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse, der blev fremlagt den 16. november 2005 på baggrund af arbejdsgruppens rapport, at den praktiske overførsel forventes gennemført i løbet af seks måneder.

Jeg går imidlertid ud fra, at den i spørgsmålet omtalte høring vil blive søgt afholdt hurtigst muligt, og jeg er indstillet på at afvente høringen, inden regeringens beslutning endeligt gennemføres i praksis.

Folketinget - Retsudvalget
Christiansborg, den 26. januar 2006

Udvalget udbeder sig - i 5 eksemplarer - ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

REU alm. del

- 205   Ministerens kommentarer udbedes til artiklen i DJØF-Bladet, nr. 2, 2006: Terrorplan medfører mere hemmeligt politiarbejde (spørgsmål til advokat Jacob Lund Poulsen og dennes svar).

P.u.v.

Peter Skaarup
formand.

Terrorplan medfører mere hemmeligt politiarbejde

Regeringens handlingsplan mod terror forringer retssikkerheden og fører til mere hemmeligt politiarbejde, mener Advokatrådet. Advokat Jakob Lund Poulsen uddyber her kritikken af regeringens initiativ til en styrket efterretningstjeneste.

Advokatrådet har kritiseret regeringens handlingsplan for terrorbekæmpelse - blandt andet fordi I mener, at regeringens planer om at lægge mere af Rigspolitiets Nationale Efterforskningsstøttecenters (NEC) ind under Politiets Efterretningstjeneste (PET) vil føre til mere hemmeligt politiarbejde. Kan du uddybe kritikken?

Det Nationale Efterforskningscenter foretager i dag almindelig politiarbejde og er underlagt krav om at afgive politirapporter, der kan foreligges i retten og for forsåret. Offentligheden kan søge om aktindsigt i sagerne, og alt er eller bliver offentligt tilgængeligt. Det adskiller sig markant fra efterretningstjenestens rolle, der er at være overvågende. PET kan samle oplysninger op, der kan se tilforladelige ud, men som måske kan betyde noget for efterforskningen, men tjenesten er ikke underlagt domstolskontrol.

Det er derfor to vidt forskellige kulturer og normer, der mødes. Det nationale efterforskningshold skal nu til at arbejde i en kultur, hvor man altid har arbejdet på en helt anden hemmelig måde. Det kan give anledning til mange vanskelige grænsedragninger - som om de oplysninger nu skal indgå i det offentligt tilgængelige materiale eller ej. Ved et sådan samarbejde styrker og udbygger man derfor et hemmeligt politi.

Desuden er sammenføringen af politiets enheder en ren administrativ beslutning, som ikke bliver besluttet af Folketinget, og som derfor heller ikke kan blive drøftet politisk. Vi savner regler, kontrol og indsigt omkring den her beslutning.

Hos PET mener man, at kritikken er skudt langt over målet, og at PET blot bliver dygtigere af at få NEC med under sig. I disse terrortider - har vi så ikke brug for en ekstra skarp efterretningstjeneste?

Det er umuligt at argumentere imod sådan et synspunkt, men vi tror ikke, at PET bliver en bedre enhed af det her. Det handler om, hvad man mener, er godt politiarbejde, og jeg mener ikke at arbejdet bliver bedre af, at man amputerer den offentlige indsigt.

Justitsministeriets embedsmandsrapport konkluderer desuden, at det ikke er påvist, at Danmark ikke har de fornødne redskaber til at forebygge, efterforske og opklare terror. Hvis det er tilfældet, er der vel ikke brug for en styrket efterretningstjeneste?

Er regeringens initiativ så grebet ud af blå luft?

Det ved jeg ikke, men handlingsplanen er sat i verden på baggrund af terrorangrebene i London. Derfor kan man spørge retorisk, hvad regeringen har tænkt sig at gøre næste gang en terrorbombe sprænger i Europa - hvad bliver så regeringens næste skridt? Det er naivt at tro, at en styrket efterretningstjeneste hindrer terror, for vil man sprænge sig selv i luften, gør man det, uanset hvor dygtige politiet er til at opklare sagen. Mere hemmeligt politiarbejde fører blot til det totalitære samfund, som terroristerne ønsker. Stasi var ikke kun en efterretningstjeneste, men fungerede som et hemmeligt politi, og ved at tage det her initiativ er man med til at indføre noget lignende i

Danmark. Derfor bliver vi nødt til at standse op. Det er skruen uden ende, hvis politikerne skal reagere hver gang, terrordiskussionen blusser op.

Hvorfor er det så vigtigt, at man skelner skarpt mellem almindelig kriminalitet og terrorbekæmpelse?

Fordi almindelig kriminalitetsbekæmpelse går ud på, at mistænkte og sigtede har nogle bestemte rettigheder, og de rettigheder er allerede trådt væsentligt under fode i forbindelse med de seneste ti års reformer i retssystemet. Vi må værne om retsbeskyttelsen af individet for at bevare demokratiet. Regeringens tiltag vil være endnu en indskrænkelse af de rettigheder.

Advokat Jakob Lund Poulsen er medlem af Advokatrådet og Straffelovrådet.

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen

Retsudvalget
REU alm. del - svar på spm. 205
Offentligt

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

MODTAGET

28 FEB. 2006 13 30

Den Centrale Indlevering

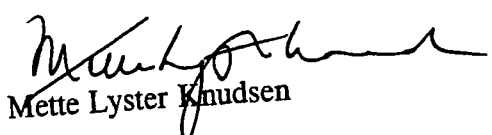
Dato: 28 FEB. 2006
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh.: Linda Bjørk Nielsen
Sagsnr.: 2006-150-0200
Dok.: LBN41387

+ bilag

Afsendt med
E-Post 28/2-06

Vedlagt fremsendes i 5 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 205 af 26. januar 2006 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Lene Espersen

Mette Lyster Knudsen

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2005-150-0176
Dok.: TFR40089

Besvarelse af spørgsmål nr. 205 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Spørgsmål:

"Ministerens kommentar udbedes til artiklen i DJØF-Bladet, nr. 2, 2006: Terrorplan medfører hemmeligt politiarbejde (spørgsmål til advokat Jacob Lund Poulsen og dennes svar)."

Svar:

I artiklen udtrykker Jacob Lund Poulsen betænkeligheder ved en af anbefalingerne i rapporten om "Det danske samfunds indsats og beredskab mod terror". Det drejer sig om anbefaling 5 om overførsel af dele af Rigspolicehens Nationale Efterforskningsstøttecenter (NEC) til Politiets Efterretningstjeneste (PET).

Jeg forstår Jacob Lund Poulsens betænkeligheder således, at overførslen efter hans opfattelse vil føre til mere hemmeligt politi uden de kontrolmekanismer, som politiet i øvrigt er underlagt.

Det henvises i den forbindelse til Justitsministeriets besvarelse af 13. februar 2006 af spørgsmål nr. 157 og besvarelse af 15. februar 2006 af spørgsmål nr. 170-177 fra Folketingets Retsudvalg om den påtænkte overførsel af dele af NEC til PET.

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen

Retsudvalget
REU alm. del - Svar på spm. 256 - 258
Offentligt

21 MAR. 2006

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

Dato
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh.: Linda Bjørk Nielsen
Sagsnr.: 2006-150-0214
Dok.: LBN41442

+ bilag

MODTAGET

22 MRS. 2006

10. 35
Den Centrale Indlevering

2/3-06

Vedlagt fremsendes i 5 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 256-258 af 22. februar 2006 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Lene Espersen

Mette Lyster Knudsen

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2006-150-0214
Dok.: TFR40094

Besvarelse af spørgsmål nr. 256 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Spørgsmål:

”Hvilken konsekvens vil en overflytning af NEC til PET få for ministerens involvering i konkrete straffesager, som ikke er omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13?”

Svar:

Politiets Efterretningstjeneste (PET) har til opgave at forebygge, efterforske og modvirke foretagender og handlinger, der udgør eller vil kunne udgøre en fare for bevarelsen af Danmark som et frit, demokratisk og sikkert samfund.

De handlinger, som i den forbindelse er omfattet af efterretningstjenestens ansvarsområde, er først og fremmest de handlinger, der er kriminaliseret i straffelovens kapitel 12 og 13. Det drejer sig om angreb på statsforfatningen, terrorisme, spredning af masseødelæggelsesvåben, ekstremisme og spionage.

Som det fremgår af min besvarelse af 15. februar 2006 af spørgsmål nr. 171 fra Folketingets Retsudvalg, er den nye type af kriminalitet, der tænkes overført til PET's ansvarsområde i forbindelse med overførslen af dele af NEC til PET, alene den alvorligste organiserede kriminalitet. Herved menes kriminalitet, der er kendetegnet ved at have en professionel, international eller grænseoverskridende karakter, og som begås under anvendelse af vold, trusler og våben i svært tilgængelige miljøer, hvor sikkerhedsniveauet er højt.

PET får efter oplægget til organisationsomlægningen adgang til Politiets Efterforskningsstøtte Database. Det vil på denne baggrund være PET, der, navnlig på grundlag af oplysninger i monitoringsafsnittet for den alvorligste bande- og netværkskriminalitet i Politiets Efterforskningsstøtte Database, får ansvaret for at følge op på monitoringen, udarbejde efterforskningsoplæg og i givet fald træffe afgørelse om videregivelse af disse sager om den alvorligste organiserede kriminalitet til den lokale politikreds.

Efterforskningen forankres herefter i den relevante politikreds efter nærmere aftale med denne og gennemføres med udgangspunkt i det sædvanlige bistandskoncept. Det betyder, at der fortsat - på samme måde som hidtil - vil blive ydet bistand fra centralt hold til politikredsene.

Når efterforskningen forankres i en politikreds, vil sagerne blive behandlet efter de almindelige regler i retsplejeloven, herunder for så vidt angår tilsyn og kontrol af vedkommende statsadvokat. Og i modsætning til ordningen for PET's hidtidige virksomhedsområde, vil eksempelvis telefonaflytninger blive iværksat af politikredsen - under tilsyn af statsadvokaten - og ikke af PET.

Organisationsomlægningen vil derfor ikke - med den ordning, der er lagt op til - få konsekvenser for min involvering i de konkrete straffesager, der ikke er omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13. Jeg kan i øvrigt henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmålet nr. 257 fra Retsudvalget.

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2006-150-0214
Dok.: TFR40095

Besvarelse af spørgsmål nr. 257 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Spørgsmål:

”Hvordan harmonerer forslaget om en overflytning af NEC til PET med den faste praksis, hvorefter justitsministeren er yderst tilbageholdende med at gribe ind i konkrete straffesager, som behandles af anklagemyndigheden, og meget tilbageholdende med at gribe ind i den konkrete varetagelse af politimæssige opgaver?”

Svar:

Jeg kan henvise til min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 256 fra Folketingets Retsudvalg, idet jeg kan tilføje, at organisationsomlægningen – med den ordning, der er lagt op til i oplægget herom – ikke giver grundlag for at ændre praksis, hvorefter justitsministeren af principielle grunde er tilbageholdende med at gribe ind i konkrete straffesager og den konkrete varetagelse af politimæssige opgaver.

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2006-150-0214
Dok.: TFR40096

Besvarelse af spørgsmål nr. 258 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del).

Spørgsmål:

"Ministeren bedes redegøre for PET's regionale og lokale organisationsstruktur og PET's eventuelle repræsentation i de nuværende politiregioner og politikredse og i de kommende større politikredse, jf. udkastet til lovforslag om politi- og domstolsreform?"

Svar:

Politiets Efterretningstjeneste (PET) har hovedkontor i Gladsaxe ved København og en afdeling i Århus. PET har et tæt samarbejde med det øvrige politi. Herudover har der gennem en årrække været etableret en kontaktmandsordning, der indebærer, at der i politikredsene er udpeget en medarbejder med særligt ansvar for at varetage PET-relaterede opgaver og kontakten til PET.

En fremtidig struktur med et væsentligt færre antal politikredse, jf. lovforslaget om politi- og domstolsreformen, giver imidlertid selvsagt PET anledning til nærmere overvejelser om den fremtidige repræsentation i og kontakt med politikredsene. Disse overvejelser er endnu ikke afsluttede.

Folketinget - Retsudvalget

Christiansborg, den 3. marts 2006

Udvalget udbeder sig - i 5 eksemplarer - ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

B 44 Forslag til folketingsbeslutning om udvidede beføjelser til Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne.

Af Holger K. Nielsen (SF) m.fl.

1 Ministeren bedes kommentere vedlagte artikel "Terrorbekæmpelse under demokratisk kontrol" fra Politiken 9. december 2005.

Spørgsmålet bedes besvaret senest 23. marts 2006.

P.u.v.

Peter Skaarup
formand.

POLITIKEN

e0501ecb

Kronik: Terrorbekæmpelse under demokratisk kontrol**Politiken 9. december 2005, 2. sektion, side 11**

Hvis vi skal være trygge ved den nødvendige styrkelse af de danske efterretningstjenester, kræver det, at den politiske kontrol med tjenesterne også bliver styrket, skriver en rådgiver i demokratisk kontrol med væbnede styrker.

Af Marc Remillard

Den tværministerielle arbejdsgruppe, som statsministeren nedsatte i august 2005, og som primo november blev offentliggjort, har fokuseret på, hvor optimalt vores terrorberedskab er, og hvor optimalt de danske efterretnings- og sikkerhedstjenester arbejder. I tiden op til nedsættelsen af arbejdsgruppen var holdningen, at alt er, som det skal være. Men to måneder senere blev det, ikke desto mindre, til 49 anbefalinger til forbedring og øgede beføjelser.

I et demokrati er øgede beføjelser til efterretningstjenester i sigens natur et ømfindligt emne. Ikke kun på grund af hemmeligheden, men fordi det samtidig giver tjenesterne beføjelser til, i værste fald, at krænke borgernes privatliv og menneskerettigheder.

Det bemærkelsesværdige er, at den tværministerielle arbejdsgruppe ikke samtidig fik til opgave at balancere sine anbefalinger med endnu et (halvtredsindstyvende) forslag om »opsyn og kontrol af efterretningstjenesterne«.

Med så mange forslag om flere beføjelser til vores efterretningstjenester burde det stå klart, at de ikke kan vedtages uden en afbalanceret forøgelse af opsynet med og kontrollen af tjenesternes virksomhed. De to ting må gå hånd i hånd.

Forslag omforbedringer af kontrollen er på det seneste kommet fra både oppositionen og fra enkelte i regeringen, men de er endnu ikke ført ud i livet. På Justitsministeriets hjemmeside fremgår det, at et udvalg til netop at foreslå forbedringer af den demokratiske kontrol af PET og FE allerede eksisterer. Dette ministerielle udvalg, nedsat i 1998, kan efter sigende ikke færdiggøre sit arbejde, idet man afventer konklusionen på en PET-kommission, iværksat i 1999 - en kommission, som åbenbart er så vigtig, at demokratiet kan tilsidesættes i mere end syv år.

Den tværministerielle arbejdsgruppe under Statsministeriet påbegyndte derimod sit arbejde ultimo august 2005 og offentliggjorde de 49 anbefalinger til bedre terrorbekæmpelse, herunder vide beføjelser til efterretningstjenesterne, i begyndelsen af november. Ifølge tidsplanen skal mange af anbefalingerne allerede være vedtaget i foråret 2006. Effektiv ekspedition. Med det indenrigspolitiske trusselsbillede, vi står over for i dag, burde det fornævnte udvalg under Justitsministeriet ligeledes fremskyndes.

PET har foreksempel de sidste par år arbejdet ihærdigt på - og med en vis succes - at opbygge tillid til borgerne, nationalt såvel som lokalt, med henblik på et bredere samarbejde. Hvis PET nu gives vidtgående beføjelser, uden man samtidigt skaber tryghed blandt befolkningen via nøje at føre kontrol med disse beføjelser, formindskes befolkningens tiltro til tjenesten. PET vil derved miste legitimitet og vitale informationskilder og vil for eksempel også risikere at sætte den vigtige dialog med imamer over styr.

Ser man på, hvilke vidtgående demokratiske beføjelser andre udvalg i Folketinget har - såsom Europaudvalget eller Finansudvalget - fremkommer et helt andet billede. Her bliver der gået detaljeret til værks, både før og efter vores regeringsrepræsentanter deltager i EU-møder i udlandet eller diskuterer finanspolitik herhjemme. Her er der vidtgående indsigt i regeringens politik og nøje opsyn med substansen. Hvert et ord og hvert et tal bliver gransket.

Man kan derfor undre sig over, hvorfor der samtidig ofres så lidt opmærksomhed og så få ressourcer på at føre opsyn og kontrol med vores efterretningstjenester, når man ser på, hvor stor en sikkerhedspolitisk opgave de løfter, og hvilken aflytning og overvågningsbeføjelser de derudover har til rådighed. Danmarks lovgivning på området er forældet og bør opdateres.

Ud over den interne (selv)kontrol, som øjensynligt finder sted i efterretningstjenesterne og ministerierne, eksisterer der to andre kontrolinstanser i Danmark, navnlig Udvalget vedrørende Efterretningstjenesterne i Folketinget og Wambergudvalget under Justitsministeriet. Det førstnævnte kan betegnes som værende demokratisk kontrol, altså kontrol udøvet af både den folkevalgte opposition samt regerende partier. Det sidstnævnte er mindre demokratisk, idet det er udpeget af og refererer til et ministerium. Spørgsmålet er, om de nuværende beføjelser og arbejdsfordeling i disse kontrolinstanser er tilstrækkelig til at løfte den opgave, vi står over for?

Udvalget vedrørende Efterretningstjenesterne beskrives på Folketingets hjemmeside således: Lov nr. 378 af 6/7 88, par. 1: »Med det formål at have indseende med forsvarets og politiets efterretningstjenester etableres et udvalg. Stk. 2. Udvalget udgøres af 5 folketingsmedlemmer udpeget af de folketingspartier, som har sæde i Folketingets Præsidium. Udvalget vælger selv sin formand«. En noget sparsom beskrivelse.

I realiteten burde fordelingsnøglen i alle folketingsudvalg reflektere partisammensætningen, uanset antal mandater. Det gør de også, på nær i Udvalget vedrørende Efterretningstjenesterne. Set ud fra et demokratisk synspunkt, så er dette både udemokratisk og ulogisk. Ser man det ud fra et sikkerhedsmæssigt og historisk synspunkt, så er det ikke overraskende, at et parti som Enhedslisten, som går ind for fuld gennemsigtighed af offentlig forvaltning og politik, ikke er repræsenteret. Ligesom det tyske parlament i dag grubler over at skulle indlemme nyvalgte medlemmer af partiet Die Linke i sit kontroludvalg, må Folketinget ligeledes erkende, at der snart må findes en løsning på denne prekære ordning.

Hvis lækagerskulle finde sted i forbindelse med hemmeligstemplet information, som parlamentarikere har haft adgang til, så kompromitteres eventuelle operationer og begrænses tjenesternes vilje til fortsat at være åbne og samarbejdsvillige. For at mindske denne risiko bør det overvejes, om folketingsmedlemmer skal underskrive en fortrolighedserklæring, før de får adgang til fortrolig information, herunder om efterretningsvirksomhed.

Der findes altså endnu et, for mange ukendt, udvalg, som fører kontrol med en lille del af tjenesternes arbejde. Det såkaldte Wambergudvalg består af en formand og tre medlemmer - alle udpeget af justitsministeren - hvis opgave det er at føre opsyn med PET's og FE's registreringer af danske statsborgere, herboende udlændinge, organisationer samt brug af databaser til lagring af persondata. Derudover fører Wambergudvalget opsyn med efterretningstjenesternes videregivelse af ovennævnte oplysninger til andre styrelser eller ministerier ved forespørgsler til brug ved ansættelse og sikkerhedsgodkendelser.

Så vidt vides, samarbejder Wambergudvalget og Folketingets Udvalg vedrørende

Efterretningstjenesterne ikke med hinanden. Dette bør ændres i Folketingets forretningsorden. Det er et unikt kontrolorgan, som løser en samfundsmæssig vigtig opgave. Spørgsmålet er, om ekspertisen i udvalget og dets potentiale er tilstrækkeligt udnyttet?

Det er Folketinget, der bør påtage sig ansvaret med opsyn og kontrol af regeringens politik og adfærd. I et demokrati må intet område være uden for parlamentets rækkevidde, idet parlamentets involvering udgør legitimitet og direkte demokratisk ansvarlighed. Parlamentarisk opsyn og kontrol sikrer en stabil og bred politisk indstilling til sikkerhed, hvilket er godt for staten og for tjenesterne selv, idet det giver tjenesterne klare retningslinjer og mere legitimitet blandt borgerne. Involveringen af parlamentarikere hjælper også med til at sikre, at offentlige midler bliver ansvarligt bevilget og optimalt anvendt. At dette arbejde kræver ansvarsfyldte og troværdige parlamentarikere er indlysende. Til dem, som mener, at kontrol af efterretningstjenesterne hæmmer tjenesternes arbejde, henvises til flere eksempler fra andre lande i det nordlige Europa - herunder Tyskland og Holland, hvor forøget opsyn og kontrol ikke hæmmer efterretningstjenesternes handlekraft eller evne til at samarbejde med udenlandske tjenester. Der er nu et behov for at tænke anderledes, og Danmark burde hente inspiration hos nogle af vore nabolande. Tyskland er et godt eksempel på gennemslagskraftigt opsyn og kontrol, samtidigt med at landets efterretningstjenester siges at være effektive. Det hollandske eksempel er ligeledes værd at studere, idet man så sent som i 2002 valgte at sammenlægge og optimere efterretningstjenesterne, samtidig med at man forøgede kontrollen.

I Tyskland, hvor opsyn og kontrol af efterretningsvirksomhed er delt op i tre forskellige instanser, ser vi et system præget af klare og omfattende beføjelser - uden at virke hæmmende. Den første er et parlamentarisk kontroludvalg, med vide beføjelser, som under sig har et kompetent sekretariat på fem personer. Den anden funktion er et såkaldt fortroligt budgetudvalg, som i det tyske parlament godkender tjenesternes budgetforslag og fører opsyn med, hvordan budgetbevillingen bliver forvaltet. Medlemmer af førnævnte kontroludvalg deltager i dette unikke fortrolige budgetudvalg, når tjenesternes årlige budgetter skal gennemgås. Den tredje funktion er en uafhængig såkaldt 'G-10-kommission', som juridisk og praktisk kontrollerer og regulerer tjenesternes brug af overvågning af korrespondance, post og telekommunikation, herunder e-mail, internettelefoni, chat, mobil samt fastnet. G-10-kommissionen i Tyskland består af en formand, tre medlemmer og fire stedfortrædere. Medlemmerne, hvis embede varer i fem år, er alle respekterede jurister og udpeget af det tyske parlaments kontroludvalg. Administrativt understøttes G-10-kommissionens arbejde af kontroludvalgets sekretariat i parlamentet, selv om de månedlige møder er uafhængige og yderst fortrolige. Hvis, for eksempel, BfV (deres 'PET') fatter mistanke om en person, som kilder påstår er i færd med at planlægge et terrorangreb, kan BfV søge tilladelse hos Indenrigsministeriet om at få en omgående 'G-10-overvågningstilladelse'. Hvis mistanken viser sig at være mere end blot en mistanke, og der foreligger en overhængende fare for f.eks. terrorvirksomhed, kan indenrigsministeriet midlertidigt give tilladelse til øjeblikkelig overvågning, før sagen - ex officio - bliver vurderet af G-10-kommissionen. Da kommissionens medlemmer alle er kvalificerede jurister, udfører de det arbejde, domstolene normalt påtager sig i forbindelse med almindelige forespørgsler om overvågning fra det lokale politi. Det muliggør en mere fleksibel tilgang for tjenesterne. Den information, som tilvejebringes af hver enkel person-overvågning, følges nøje. Og ligesom det (forhåbentlig) er tilfældet for Wambergudvalget i Danmark, kontrollerer G-10-kommissionen også, hvem denne information videregives til i udlandet. Hvordan kan vi optimere kontrollen i Danmark?

Selv om opsyn og kontrol kræver en stor arbejdsindsats af de folketingsmedlemmer, som i dag udgør Udvalget vedrørende Efterretningstjenesterne, samt Wambergudvalget, er det i sagens natur ikke en arbejdsindsats, som kan fremhæves offentligt. Det nødvendiggør, at der bliver arbejdet i et separat miljø, hvor møder, samråd, høringer m.m. primært afholdes bag dobbelt lukkede døre, med dertil hørende sikkerhedsforanstaltninger. Fordi opretholdelsen af den nødvendige fortrolighed kan risikere at medføre barrierer mellem dem, som har, og dem som ikke har adgang til denne form for information,

er det vigtigt, at partierne udpeger troværdige parlamentarikere, som har respekt for emnet og har viljen til at opbygge en tilstrækkelig indsigt i efterretningsvirksomhed.

Et af Udvalget vedrørende Efterretningstjenesternes ansvarsområder bør være at fungere som et forum, hvor igennem medarbejdere i tjenesterne, fuldt fortroligt, kan kontakte udvalget i forbindelse med optimeringsforslag eller beskyldninger om magtmisbrug. Via dette fortrolige forum vil man formindske chancen for fremtidige skandaler, som i sidste ende svækker både tjenesternes og parlamentarikerens legitimitet og troværdighed.

Havde Frank Grevil f.eks. haft mulighed for at gå til Udvalget vedrørende Efterretningstjenesterne med sine beskyldninger om politisering og usandheder i fuld fortrolighed (efter først at have fulgt hierarkiets vej), havde man kunnet diskutere problemstillingen internt i udvalget, bag dobbeltlukkede døre og derefter besluttet, om sagen skulle granskes yderligere. I realiteten bør Udvalget vedrørende Efterretningstjenesterne fungere som mellemlid mellem tjenesternes behov for at arbejde hemmeligt og offentlighedens ret til information - uden at kompromittere fortroligheden eller tjenesternes operative arbejde.

Udvalgsmedlemmer vil typisk sidde i en række andre udvalg, og derfor er det nødvendigt at oprette et sekretariat, som hele tiden holder fokus på tjenesternes arbejde og supporterer udvalgets medlemmer. Politikerne skal klædes meget bedre på, end de er i dag. Derfor skal dette sekretariat kunne stille objektiv information til rådighed for at præsentere parlamentarikerne i Udvalget vedrørende Efterretningstjenesterne for et solidt beslutningsgrundlag. Sekretariatet skal også kunne købe sig til danske og udenlandske ekspertdegørelser og rapporter om relaterede forhold. Blandt andet fordi pressen har fri adgang til Folketinget, må dette sekretariat have specielt sikrede lokaler samt et adskilt it-netværk.

Udvalget vedrørende Efterretningstjenesterne skal have indsigt i tjenesternes økonomi- og personalepolitik, da disse forhold giver et godt indblik i tjenesternes dispositioner og giver mulighed for at vurdere, om de opgaver, regeringen pålægger tjenesterne, kan løses med de bevilgede ressourcer. Udvalget bør også have indsigt i indkøb af teknisk udstyr, når det drejer sig om millionbeløb. Det vil være oplagt at opgradere Wambergudvalget med yderligere beføjelser med henblik på at føre opsyn med tjenesternes overvågning af radiokommunikation, fastnet-, internet- og mobiltelefoni samt e-mail og chat - når det drejer sig om personer og organisationer i Danmark eller danske statsborgere i udlandet.

Fremover bør nye medlemmer af Wambergudvalget ikke kun udpeges af Udvalget vedrørende Efterretningstjenesterne, men også støttes administrativt af førnævnte sekretariat i Folketinget, idet arbejdet vil være omfattende.

Som sagt har vi for nylig hørt positive forslag fra oppositionen såvel som fra enkelte medlemmer af regeringen om bedre opsyn og kontrol. At vi samtidig hører politikere modsætte sig mere kontrol, idet de mener at »øget kontrol vil hæmme efterretningstjenesterne i deres arbejde, herunder samarbejde med udenlandske efterretningstjenester«, er betænkeligt og må bero på en misforståelse. Eksempelvis mener en højtstående embedsmand i det tyske Kansleramt (statsministeriet), ansvarlig for koordinering af efterretninger fra landets tre efterretningstjenester, ikke, at parlamentarisk indsigt og effektiv kontrol hæmmer tjenesternes handlekraft eller samarbejde med udenlandske tjenester. Lad der ikke herske tvivl om, hvorvidt Danmark er truet af terrorisme. Terrorbombningerne i Madrid og London og senest en række formodede terrorrelaterede anholdelser i Danmark, Bosnien og England taler for sig selv. Vores terrorberedskab, herunder efterretningstjenesterne, skal styrkes for at kunne skabe mere sikkerhed.

Vi kan ikke være tjent med ikke at have mere kontrol og opsyn med vores efterretningstjenester. Parallelt med at vores efterretningstjenester spiller en større og større rolle i dansk sikkerhedspolitik, skal der samtidigt skabes tryghed blandt borgerne omkring brugen af tjenesternes vide beføjelser. Denne tryghed kommer kun, hvis tjenesterne bliver nøje kontrolleret. De beføjelser, tjenesterne har, må ikke blive tildelt på bekostning af demokratiet og vores rettigheder. For at sikre, at både PET og FE har optimale arbejdsbetingelser, bør der samtidig formuleres en ny lov for, hvordan tjenesterne skal arbejde, herunder retningslinjer for kontrol og opsyn med tjenesterne.

Statsministeren var hurtigt ude med nedsættelsen af en hurtigtarbejdende, tværministeriel arbejdsgruppe efter terrorbombningerne i London. Lad os håbe, han lige så konstruktivt kan skabe enighed om en restrukturering af Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne og Wambergudvalget og om at tilføre dem yderligere beføjelser og ressourcer.

MARC REMILLARD

KRONIKEN I MORGEN

LEIF DAVIDSEN

Baltiske mysterier

- til krimifestival i Vilnius

Stednavne:

MADRID

Emneord:

EFTERRETNINGSTJENESTER LANDSPOLITIK DEMOKRATI TERRORISME

Personer:

Virksomheder:

POLITIETS_EFTERRETNINGSTJENESTE

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen

Retsudvalget
B 44 - Svar på spm. 1 - 2
Offentligt

22 MAR. 2006

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

Dato
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh.: Linda Bjørk Nielsen
Sagsnr.: 2006-157-0014
Dok.: LBN41476

+ bilag

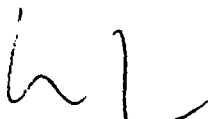
MODTAGET

22 MRS. 2006

10. 55
Den Centrale Indlevering

*Afgjort med
22/3-06*

Vedlagt fremsendes i 5 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 1 og 2 af 3. marts 2006 fra Folketingets Retsudvalg (B 44).

Lene Espersen

Mette Lyster Knudsen

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Politikontoret
Sagsnr.: 2006-157-0014
Dok.: TFR40097

Besvarelse af spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Retsudvalg (B 44).

Spørgsmål:

"Ministerens bedes kommentere vedlagte artikel "Terrorbekæmpelse under demokratisk kontrol" fra Politiken 9. december 2005"

Svar:

I kronikken foreslår Marc Remillard en række nye beføjelser til Folketingets Udvalg vedrørende Efterretningstjenesterne (Kontroludvalget) samt Wamberg-udvalget.

Jeg er enig med kronikøren i, at vi bør overveje, på hvilken måde efterretningstjenesterne reguleres. Spørgsmålet om en ny kontrolordning vedrørende efterretningstjenesterne må imidlertid efter min og regeringens opfattelse afvente resultatet af arbejdet i det såkaldte Wandler Petersen-udvalg, der bl.a. skal komme med forslag til en nyregulering af efterretningstjenesternes virksomhed.

Udvalget blev nedsat i 1998 og skal overveje en række spørgsmål vedrørende Politiets Efterretningstjenestes (PET) og Forsvarets Efterretningstjenes (FE) registrering af oplysninger om i Danmark hjemmehørende personer og organisationer samt behandlingen og opbevaringen af tjenesternes oplysninger herom. For så vidt angår PET skal udvalget gennemgå regelgrundlaget for tjenesten og i lyset heraf overveje behovet for og udformningen af en mere samlet regulering af PET's virksomhed.

Efter regeringens opfattelse er det naturligt, at spørgsmålet om en ny kontrolordning ses i sammenhæng med det nye regelsæt, som bliver resultatet af Wandler Petersen-udvalgets arbejde, og jeg er derfor ikke enig med kronikøren, der giver udtryk for, at man ikke bør afvente udvalgets arbejde. Det er aftalt, at udvalget først afgiver betænkning, når Undersøgelseskommissionen vedrørende PET's beretning foreligger. Undersøgelseskommissionen har oplyst, at man sigter mod at afgive sin beretning i foråret 2007.